

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre ... 16 kor.
 Negyedévre ... 4 "
 Helyben hához hordva:
 Egész évre ... 20 kor.
 Negyedévre ... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre ... 24 kor.
 Negyedévre ... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
ünnepek utáni napok kivételével.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.A szerkesztőség köziratok visszaadására
vagy megőrzésére nem vállalkozik.Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, október 29.

A szabadkőművesek kékkönyve.

— Harmadik közlemény. —

(Harcz a militarizmus s klerikalizmus ellen.)

Ami következtetést levontunk a szabadkőművesség célját illetőleg két előző közleményünkben, azóta a külföldön is nálunk is beigazolást nyert.

A váradai szabadkőműveskongresszus elnöki megnyitóján minden kérés nélkül elárulta, hogy a szabadkőművesség igazi célja nem a filantropia, nem a humanizmus gyakorlása, — ezért az ő szavai szerint felesleges a szabadkőműves kötelekbe lépni és a horribilis páholydíjakat fizetni, — hanem harci küzdelem az ugynevezett reakció ellen.

Azóta nyíltan kifejezésre jutott ez a római szabadkőműves nagypáholy által rendezett szabadgondolkodók kongresszusán, amely különben csufos kudarczsal végződött. Kimondották, hogy nincs Isten, — beteljesítve ezzel az irás szavait: Mondá az esztelen szívében nincs Isten. Isten pedig kineveti őket és esztelen határozatukkal mítssem törődve kormányozza tovább a világot, intézi a népek és az egyes emberek sorsát.

Kimondotta ez a bölcs kongresszus azt is, hogy felveszi a harcot az egyház ellen. Nehogy pedig félreértés támadjon az iránt, hogy az ő- vagy újszövetségi egyház ellen küzdenek-e, kimondották azt is, hogy egyház alatt ők csak a római

kath. egyházat értik, mint amely leg-erősebb s úgy szólván egyedüli képviselője, tisztelője és terjesztője az Istenbe velett hitnek s az ebből sarjadzó transcendentális elveken nyugvó szellemi életnek, mely a »szabad« eszmék terjedésének legfőbb akadályja.

Nem tudjuk a többi »egyházak« mit szólnának e reájuk nézve kétes értékű dicsőrethez, — a kath. egyház meg lehet elégedve vele. Ellenségtől ennyi is elég.

Ugyancsak mostanában jutott nyilvánosságra a budapesti Könyves Kálmán páholy egyik legutóbbi vakolása, melyen programot felét adott. A programnak javarészt a reakció elleni harc, szekularizáció, iskolák világiásítása stb. képezi, amelyekkel a váradai kongresszus jegyzőkönyve kapcsán bővebben megismerkedünk.

A váradai kongresszus nemcsak a reakciónak üzent ádáz harcot, hanem a militarizmusnak is, sőt ennek első sorban; de mert a militarizmusnak legfőbb támasza az egyház, előbb a reakcióval kell végezni.

Ezt az érdekes okoskodást követi Dr Váradai Zsigmond a kongresszuson mondott *harcz a reakció ellen* című beszédében. Erdemes ezt a részt szövezerint megismerni. Bombasztikus, mint Váradinak minden felszólalása, de az eredetiséget, minden furcsasága mellett sem lehet eltagadni tőle.

Igy kezdődik e beszéd:

»Két méregfoga áll az ujkori társadalomnak műveltségkértjében és folytonosan gyil-

kolja maga körül az életet s az élet fejlődését. E két átokban fogamzott méregfa a militarizmus és a klerikalizmus.

Amannak bölcsője 1815-ben ringott a szent szövetség árnyékában. Napoleon s a nagy forradalom nem arra tanították ki a trónokat, hogy a népeket igényei szerint kell kormányozni, hanem arra bírták, hogy a szabadságtörékvések fékentartására oly állandó hadseregeket állítsanak, melyekhez hasonlót nem látott a világ.

Az általános védkötelezettségnek az egyenlőség zománczával bevont hangzatos elve volt a vezérszó.

E vezérszóval 3 évi szolgaságra ítélték a nemzetek ifjúságát, az emeltebb osztálynak a szolgaság czifrább, költségesebb és rövidebb módját állapítván meg...

A népek adó-filléreiből milliárdokat szórnak el a fegyveres béke céljaira és azok az összegek, melyeket ezekre a célokra a parlamentekkel megszavaztatnak, eltörpülő csekélységek ama még sokkal nagyobb összegek mellett, melyekben a nemzetnek a hadseregek közöttve kerülnek...

E nagy békelétszámmal bíró monstre hadseregek a népeket erkölcsileg még jobban tönkre teszik.

Államot teremtve a hadsereg az államban, saját durvább erkölcsét kényszeríti az előrehaladottabb kultúrával bíró polgárra. — Ezt a méregfát a haladó kor azért nem képes saját életkértjeinkből kiirtani, mert a másik méregfa, a klerikalizmus, azt, mint ikertestvér — szövetségét hatalmasan támogatja, védi az ifju nemzedékben már a nevelésben e méregfa megtűrésére, sőt az azzal büszkélkedésre tanítja ki.

Mindazoknak tehát, a kik a militarizmus szörnyűségei ellen eredményesen akarnak küzdeni, első sorban a klerikalizmus méregfájával kell leszámolniok.

Ilyen bevezetés után minden képzelhető vádat előhord a szónok, hogy meg-

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Évek múltán.

Hirt: Hantke Emil.

Az eső zápor módjára ömlik. A szél zug, a villám szakadatlanul cikázik, közbe-közbe rémes döngés hallik. A fák galyai recsegve omolnak össze, a piszkos, zavaros víz előnti az egész utat. A vak sötétségbe csak a villám fénye gyújt félelmetes világot.

Az egész környék üres és néptelen. Hisz valóságos istenkisértés lenne ebbe a kész veszedelemben, élő embernek kitenni a lábát.

És a kenderesi országuton mégis ott bal-lag egy ember. Fázósan burkolja magára kopott szűrét, huzza szemébe kalapját... és megy in-gatag, bizonytalan léptekkel előre. Az eső már egész átjárta, tagjai szinte megvannak dermedve, de ő csak megy... előre...

Csuróm viz, mire beér Kenderesre. A falu is mintha egészen kilenne halva. Csak megy, botorkál a nagy sárban és még kutya ugatást

sem hall. Itt-ott szűrődik át halvány fény egy pár ablakon. Ki is járna most kinn, mikor még a jó kutyát is fedél alá hívják! De ő csak megy, eviczkél... előre...

Már odaér a templom elé. Megáll. Mintha tájékozni akarná magát. Behúzódik oszlopos ajtájába és összehuzza magát. Itt menhelyet talál; ő is, a megvetett, megátkozott bűnös.

De mi az?! Mintha lépteket hallana! Még pedig benn a templomban! Ijdedten húzódik a fal mellé, mert az ajtót hallja kinyitni. A pap jött ki a sekrestyével. Az utóbbi kezében kis lámpás, melylyel az utat, úgy a hogy megvilágítja. Mindketten kalap levéve, esernyő alatt indulnak neki az utnak.

A megvetett, megátkozott bűnös megtán-torodik. Fenn a toronyban megszólal a halállal küzdök kis csengője és lágy, olvadékony hangja mintha diadalmaskodna a forogtet vad erőszakos zugásán, a szél félelmes üvöltésén.

Mint valami biztató, hívogató sugár csil-lámlik szemébe a lámpa elmosódó fénye. Maga sem tudja hogy, de valami belső indulat üzni,

hajtani kezdte, hogy menjen, kövesse észrevét-lenül az Ur szolgáit. Az Alvégre indultak, arra lakott ő is valamikor!

A kis csengő elhallgatott... a lámpa fény se látszik már, ő meg mindig ott áll a sarok-ban. Oly szívesen menne... de a szél borzal-mas panaszhangokat hoz fülébe és bosszuló módra csapkodja arczába a hideg, álmos esőt. Megremeg minden ízében... hova is induljon? Neki ott nincs semmi keresete. Egész össze-görnyed már, a hogy igyekszik a rongyos ru-hadarabokkal tagjait befödni... és mégis úgy fázik, úgy didereg... Egyszerre valami szo-katlan kimerültség lepi meg... idegei zsibbadni kezdenek... elálmosodik és ott az ajtó kü-szöbén erőtlennül összeesik...

*

A mint az öreg plébános hazajött a vasár-napi miséről, egyenesen bement abba a szo-bába, hol az a szerencsétlen ember feküdt, a kit azon a csunya, veszedelmes éjszakán talál-tak a templom előtt élettelenül.

Fábry Testvérek

ÁRUHÁZA, Fő-utca

Ajánlja az őszi és téli idényre érkezett ujdon-ságait FELTÜNŐ OLCSÓ ÁRAK mellett.

Női férfi és gyermek czipók, férfi, halina és fiu eszímák, galocsnik óriási választékban. Tri és fiu nyulször, lóden és Plüsch kalapok, és sapkák. Bőr, bélelt, és kötött kesztyűk, fehér és színes uri ingek, plüsch és flanell takarók, jäger és marinó alsó ingek, nadrágok, harisnyák, gamáslik, lábszárvédők, s még számtalan cikkek. Oriási választékban, mélyen leszállított árak mellett.

gyűlöltesse hallgatóival a kath. egyházat. Megtámadja Szent Istvánt és az Árpád-házi királyokat, szemükre vetve, hogy nem folytattak erélyes nemzeti politikát (Hallatlan vakmerőség.) — ennek pedig oka szerinte az egyház volt, mert tanácsára királyaink betelepítették a nemzetségeket, melyek közül szerinte csak a kunok váltak be. (Hát a jászok?! Ezeket talán azért hagyja ki Váradi, mert megmaradtak mind e mai napig katolikuskoknak!) Mindjárt utána szemére veti a kath. egyháznak, hogy — horrendum dictu! — holt nyelvet használ a liturgiában, hogy Arany János emlékét nem tiszteli (Notandum: legalaposabb ismerője és legnagyobb tisztelője Nogáll püspök volt!) — hogy a Szent-István-Társulat Történelmi hazugságokat írat, melyekben még Johanna pápaságát is kétségbevonják, — hogy a felekezeti oktatásnak vélemens lovagjai, hogy a nagy egyházi birtokokon (melyeket holdak szerint elősorol, de olyan hiteles statisztikai adatokat használ, hogy például a váradi káptalan birtokát csak 40.000 holddal teszi többre, s emellett nagylelkűen mesés aradalmakat adományoz a szegény Pálosoknak, irgalmasoknak, francziskánusoknak, karmelitáknak, a temérdek nőzárdáknak stb.) rosszul gazdálkodik, legelőt, kutat nem ad, bandériumot nem állít, — iskoláiban tandíjat szed, nyugodtan nézik, hogy az állam betegápolási adót szed polgáraitól, hogy a protestánsokat nem segítyezik (de sok esetet tudnánk reá, nemcsak szegények és koldusok, hanem előkelő hivatalnokok, írók és művészek soraiból is!) stb.

Majd kitér arra, hogy befolyását a klerikalizmus minden téren hogyan érvényesíti. Ez a befolyás szerinte annyira megy, hogy a magyar állam valósággal lealacsonyítja magát a papság ügynökszolgájává. Ennek tulajdonítható például az is, hogy a polgári házasságnál a váló okokat szűkre határolták, továbbá megengedték a reversálist, az anyakönyv-

vezető pedig köteles figyelmeztetni a feleket, hogy vallási kötelemeiknek még nem tettek eleget. Ugyancsak e befolyásnak róható fel az is, hogy zsidó házaló ügynököktől törvényileg elvették a házalás szabadságát, a rendelkezések gyűjtését. (Vajjon miért fáj az annyira a páholynak?!)

Mind ezek és más egyebek alapján, amiket nem győzünk elősorolni, elérkezettnek látja Váradi ez időt, a kulturharc megkezdésére. E célra 10 pontba összefoglalt programot terjesztett a kongresszus elé.

Ezek a következők:

1. A felekezeti tanintézetek államosítása, a vallásoktatásnak a család körébe utalásával.

2. A középiskolákból a holt nyelvnek, a főiskolákból a római és egyházjognak kiküszöbölése, helyette ott a bölcsélet történetének, itt a theologia, és metaphysikai iránytól ment észjognak a behozatala.

3. Állami és hatósági alkalmazottak és tanintézetek növendékei vallási viszonyai kitüntetésének, pályázatoknál és kihallgatásnál a vallásra vonatkozó kérdések feltételének mellőzése.

4. A jezsuiták (szerinte Gyulán is vannak) és dominikánusok feltétlen kitiltása, és többieknek Rómától függetlenítése.

5. A főrendiház ujjaszervezése (választások után) s onnantól a felekezetek képviselőinek kizárása.

6. A papi állásnak összeférhetlensége képviselőséggel és politikai lapok szerkesztésével.

7. Az egyházi vagyon államosítása.

8. A holt kéz birtokszerzési képtelenségének kimondása.

9. A tanítással és betegápolással nem foglalkozó szerzetesrendek feloszlatása.

10. Az egyházi gyűjtések állami ellenőrzés alá vétele.

Ezt a programot pedig nem akarja Váradi a páholynak falai közé szorítani, hanem nyíltan kell vele fellépni, be kell

azt vinni a sajtóba, sőt e célra külön közlönyt kell alkotni.

E program felett vita indult meg a páholynak, dr. Vértés Adolf (Losonczi) szolt hozzá, aki szintén azt véli, hogy e program mellett nyíltan kell agitálni a közélet minden terén.

Ezekkel szemben dr. Berkovits Ferencz alelnök nem barátja a nyilvánosság, nyilvános aggitálásnak, mert még nem tisztázódtak teljesen az eszmék. »A csira is sötétben fejlődik.« (Valóban jellemző jelszó a szabadkőműves páholynak!) Más tekintetben azonban egyetért velük s azért azt indítványozza, mondja ki a vándorgyűlés, hogy *a klerikalizmus elleni harcot minden vonalon, minden rendelkezésére álló tisztességes eszközzel fölveszi.*

Ilyen értelemben határozott a gyűlés, megtoldva azzal, hogy a reakció elleni küzdelem ügyének napirenden tartására a *Reform* tor... páholyt kéri meg.

Ezuttal más kommentárt nem fűzünk hozzá, csak azt, hogy ezek után mindenki tisztában lehet a szabadkőművesek céljával, senki sem mondhatja többé ártatlan humanus intézménynek.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, okt. 29.

Elnök: Feilitzsch Arthur báró.

Napirenden van a

Rába szabályozásról

szóló törvényjavaslatnak a folytatólagos tárgyalása.

Bolgár Ferencz: A törvényjavaslatban azt üdvözli a legnagyobb örömmel, hogy a munkálatok 1910. január 1-én be lesznek fejezve és a Rábaszabályozó társulat kénytelen lesz új osztályozás alapján a telkeket kiegészíteni. Thaly Kálmán a függetlenségi párt tegnapi konferenciáján azt mondta, hogy ezek a munkálatok a nagybirtokosok, különösen az Eszterházy-herczegek érdekében történnek. Szóló ismeri azt a vidéket, ismeri az ottani viszonyo-

A beteg egykedvűen feküdt ágyában, bár arczáról a láz gyanus nyomai még mindig nem tüntek el.

— Na édes fiam, hogy érzi magát?

— Drága főtisztelendő ur! Isten áldja meg áldott jó lelkét... köszönöm kérdését... há csak már jobban érzem magam.

— Na hát Istennek! De mondd csak fiam, mert még eddig nem tudtalak róla kikérdezni, hogy kerültél és honnan oda a templom elé, azon a kísérteties éjszakán?

— Hogyan?... Igen!... Megbántam bűneimet. Sokat vétkeztem Isten és az emberek iránt. Különösen hozzám tartozóim iránt... De utolért az Ég büntető keze... Megvetett, kitaszított mindenki... Kihez forduljak, kihez meneküljek? Gőgösségemet megtörték a csapások. Észembe jutott falum, észembe az elhagyott család...

— Talán idevaló vagy Kenderesre?

— Hát nem ismer már meg a főtisztelendő ur sem? Pedig ugyszólván gyermek koromtól

látott szemem előtt felnevekedni... Így tönkre ment Katona Pál?...!

— Teremtő Isten! Te volnál a Pál?

— Én vagyok! Ugye megváltoztam és összeestem. De nem zúgolodom. Megérdemlem a büntetést, mert sokat vétkeztem. Volt lelkem alig pár éves nős ember létemre ott bagyni feleségemet avval a gyűyögő kis anygallal. Mintha nem is léteztek volna számomra, úgy elcsavarta a fejem az a gonosz lelkű asszony.

— A mézes, hízogó beszéddel. Felingerelte benned a hiúság ördögét. Deli, szép legény voltál és jó iparos. Tudtál bánni mindenkivel és mily boldogság költözhetett volna be az alvégi Katona portára, ha a sors utadba nem hozza azt a bűnös nőszemélyt. Idegen volt, senki sem ismerte csak itt termett egyszer a faluban. És a kivetett hálóba te kerültél bele. Értette a módját. Feltűztele benned a hiúságot, beszélt, édesgetett... Egyszer aztán el-tüntettek Kenderesről. A mit lehetett pénzzé tettél és itt hagytad hitességedet egy apró

gyerekekkel... Nagy a bűn, mely lelkedet terheli! Hogy jutottál mégis ily sorsra?

— Hogy?... Hosszu lenne azt mind elmondani. Eleinte éltem világot, míg tartott a pénzünk. Volt annak az asszonynak is... De aztán elfogyott... elfogyott úgy, a hogy én magam is. A sok vig nap, gondtalan élet tönkre tetek, de azért még ura voltam magamnak... Majd elkezdtem betegeskedni, a munka sehogyszem izlett és így teljesen rabja lettem annak az asszonynak... Így kerültem be a börtönbe is...

— Még ez is! És hogy tudtál így megtévelyedni?

— Mert tán az eszem is elment... Hatalmába vett az az asszony... És megtettük azt, hogy vidéki embereket édesgettünk magunkhoz... Hej értette ő a módját! Míg ő a kizemelt áldozattal foglalkozott, én a pénzt igyekeztem elkaparítani. Hanem egyszer rajta kaptak... Ezért ültem három évet; míg az, a kiért szenvedtem, megszabadult... Elszökött,

FIGYELEM!

MAGYAR DIVATCSARNOK

Költözködesi idenyre. *Butorszövetek, függönyök, szőnyegek, slarrok!* Sehol oly nagy választék és olyan bámulatos olcsó árak! Mindennemű rőfös és rövid árak!

120 ctmtr. széles gyapju czibelin mtr. 88 kr.

Tisztelettel!

FIGYELEM!

Szent-László-tér, (Kis-piacz) Suskapu mellett.

MAGYAR DIVATCSARNOK.

kat és tudja, hogy a terhek ép úgy sújtják a nagybirtokosokat, mint a kisgazdákat, csak hogy a nagybirtokosok könnyebben viselik a terheket.

A törvényjavaslatot épen a szegény nép érdekében örömmel üdvözlő és konstatálja, hogy a törvényjavaslat a Rábaszabályozás érdekében nagy áldozatokat hoz.

Arra kéri a minisztert, hogy a Fertő melletti községeket engedje ki a szabályozási kötelezettség alól, mert ennek a vidéknek a lakói hallani sem akarnak a Rábaszabályozásról, miután ebből semmi előnyük nincs. A törvényjavaslatot egyébként a legnagyobb örömmel elfogadja.

Kubik Béla: Nem üdvözlő oly nagy örömmel a javaslatot, mint az előtte szóló, már azért se, mert nem lát semmi biztosítékot a munkáltnak mechanikai végrehajtásaiban. Kárhoztatja az adminisztrációban, hogy a mérnöki és szakemberek működése a minimumra lett redukálva és ehelyett egyes nagyurak befolyása érvényesült. A törvényjavaslatot nem fogadja el, hanem pártja nevében csatlakozik Batthyány Tivadar gróf határozati javaslatához.

Rakovszky István: Nagyjában csatlakozik a Kubik által elmondottakhoz. Tévedés azonban azon állítása, hogy a munkáltnak a nagyurak érdekében történnek. Ugy a nagy, mint a kisbirtokosok egyaránt nyögik a Rábaszabályozás terheit.

El kell ezeket a munkákat végezni, de a költségekkel ne terheljük a népet. A kormány jóhírű vállalkozókkal dolgozzon. Szóló azt még érti, ha egy asszonynak jó híre van, (Derűltég) de azt, hogy egy jó híre vállalkozó rossz munkát végezzen, sehogy sem bírja magának megmagyarázni. Hát mire építette a kormány a vállalkozó jóhírét, mikor megbízta sokak érdekében végzendő állami munkával? A vállalkozó gazdagságát vették tekintetbe, azt, hogy mennyire sikerült magát megszédni az ilyen állami megbízatásokból.

Mert rosszul, nagyon hiányosan végzik, és mindig a birtokosok érzik a hatást. Bizonyítja, hogy a javaslat szerencsétlen fogalmazása és az érdekeltekre egyenesen káros intézkedéseket tartalmaz s így igazán nem érti, miért akarnak örömtüzeket gyújtani, mintha vívmányokat foglalna magában. Szünetet kér.

Elnök: Az ülést 5 percre felfüggeszti.

Rakovszky István: A napirenden levő törvényjavaslattal sem siet a kormány az érdekeltek igényeinek megvédésére. Továbbiakban az előadóval polemizál és bizonyítja, hogy a

költségeket 40.000 koronával lehetett volna apasztani. Azonkívül az állam az ármentesítő társulatnak 250.000 korona segélyt nyújt, de nem a Rába szabályozás czímén, hanem a mesterséges öntözésekért. És ezt az összeget beállítják ebbe a törvényjavaslatba, holott az nem ide való, az egy különálló dolog. Ugy szintén kimutatja egy 500.000 koronás összegnek a törvényjavaslatban való alaptalan szereplését, és mindennek daczára az ármentesítő társulat az általa adott kölcsönök után mégis 4%-os kamatot szed.

Rakovszky elfogadja a javaslatot, de határozati javaslatot nyújt be, hogy a kormány javaslatát utalják a pénzügyi bizottság elé, mielőtt még a Ház határozná.

Molnár János csatlakozik Rakovszky indítványához.

Elnök: Indítványozza, hogy a Ház legközelebbi ülését, az ünnepre való tekintettel, csütörtökön tartsa.

Az indítványt elfogadták.

Polónyi Géza: Csütörtökön ugy-e a házszabályvizitóra kerül a sor. (Felkiáltások a jobb oldalon: Természetesen.)

Az ülés vége 2 órakor.

Hatvanmillió — elévült.

Bejárta nemrég a lapokat valami amerikai örökségről szóló hír, a mely sokak fantáziáját felizgatta. Nem is csoda: 60 millióról volt szó, nem koronáról, nem is forintról, hanem dollárról, ami koronákban 240 milliót teszen ki. Ezért érdemes pár hosszú éjszakát álmatlanul tölteni.

Pomucz György amerikai tábornok volt az örökgyógyó. Pomucz a békésmegyei Gyuláról vándorolt ki évtizedekkel ezelőtt Amerikába. Tehetsége, esze, leleményessége alacsony sorsból csakhamar előre vitte, úgy hogy az észak-amerikai hadseregben tábornokká lett. Az Egyesült Államok kormánya később még nagyobb kitüntetésben részesítette: a magyar tábornokot kinevezte szentpétervári főkonzulává s Békésgyula egyszerű fia ebben a díszes állásban halt meg huszonöt-harmincz évvel ezelőtt Szent-Pétervárt.

Pomucz Györgynek nagyszámu örökösei maradtak Magyarországon, főleg Gyulán és

Nagyváradon, akik többször megpróbálták valamit megtudni az amerikai örökség sorsáról; mindeddig eredmény nélkül.

Nemrég a legközelebbi örökös, Pomucz tábornok Nagyváradon élő unokahuga dr. **Krüger** Aladár ügyvédet bízta meg az örökség kutatásával.

A kutatás kétségbevonhatlan eredménnyel járt, még pedig kétségtelenül — szomorú eredménnyel.

A közös külügyminiszterium beszerezte Pomucz tábornok hagyatéki leltárát, a hivatalos értesítést a hagyaték sorsáról s mindezt angol eredetben megküldötte. Ebből kiténik, hogy Pomucz Györgynek szentpétervári hagyatékára egyszerűen rátette a kezét az orosz rendőrség s elkótyavetyéltette, árát pedig kiosztotta (állítólag) a szegények közt. Ez hát rendben volt. Az amerikai 8. tekintélyes ingatlan régóta idegen kézen van s azoktól elperelni nem lehet, mert jogszerűen jutottak hozzá. Van végül szép összeg követelés is, de ezek oly régiiek, hogy évtizedek előtt elévültek. Egy részük még a forradalmi időkből, Magyarországról származik, más részük közve len a forradalom utáni időkből kelt, még pedig a magyar kivándorlók által alapított Uj-Buda amerikai községben. Mind rég elévült.

Ezt a tényállást megerősítette **Barabás** Bélának, dr. **Krüger** Aladárhoz ez ügyben irt levele is.

Barabás Amerikában közvetlenül is tudakozódott a hagyaték felől s a fentebbiekkel teljesen egyező választ kapott. Így aztán szétfoszott sokak reménye s egy álombeli amerikai örökséggel megint kevesebb lett.

Majd akad helyébe kettő.

UJDONSÁGOK.

Tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kik a múlt, valamint a jelen évről hátralékban vannak, hogy előfizetésük díjaitak mielőbb kiegyenlíteni sziveskedjenek.

mielőtt megfogták volna... Most nem régiben szabadultam ki...

— És eszedbe jutott az igazi, a hűtlenül elhagyott asszony?

— Ugy van. De nem mertem ezt a lépést még sem megtenni. Ki tudja, hogy vannak ők már azóta, mióta elhagytam őket. Milyen szép virágszál lehet az én kis leányom, a Juliska. Most állítsak be hozzájuk és hozzak szegényt, megvetést a fejükre? Hisz azt sem érdemlem meg, hogy a küszöbüket átléphessem... Le is mondtam tervemről... De mikor az éhség, a hideg, az egyedüllét kezdett kínozni, újból feltámadt a vágy bennem... Elpusztítani nem akartam magam... Vétkeztem sokat, bűnhődjek is érte!... Ugy gondoltam ki tehát, hogy beállítok mint egy jött-ment Kenderesre és kicsinálom, hogy valami öreg mindenesnek kerüljek a Katona, az én volt portámba... Hogy vigyáznék, hogy örködnék rájuk... anélkül, hogy tudnák, vagy sejténék is, hogy több vagyok nekik, mint egy öreg bérés... Így indultam utnak... De az éjjeli szélvész összetört, tagjaim nem bírtak tovább... összeestem...

Az öreg plebános nem szólott semmit. Gondolkodva nézett a hosszas beszédétől kimelett, megtért bűnösre.

— Főtisztelendő ur! — folytatta tovább a beteg. — Hisz ismeri őket! Mit tud róluk? Hogy vannak? Sikerülni fog-e tervem?

— Hogy vannak?... Sikerül-e a terved? Majd meglátom! Beszélék velük még ma!...

De az előre is mondhatom, hogy nagy nyomorban vannak. Most pedig pihenj édes fiam, ne izgasd fel magad. Majd elintézek én mindent!

És sietett be az irodájába. Ott törölte szét a szeméből előtörő könnyecsképeket.

Katona Pál délután már már sehogysem bírt az ágyban maradni. Felöltözött... felvette a rongyos, kopott ruhadarabokat. Nyugtalan volt.

Hol szeretett volna szinte rohanni valahova, hol meg úgy tett, mintha várna valakit...

De mi az, hogy nem jön be senki? Csak jönne már a plebános ur, hisz a vecsernye rég elmúlt... Egy öreg hetes jött be, hogy a kályhába fadarabot tegyen. — Megszólítja:

— Mondja bátyám, hol marad a főtisztelendő ur?

— Jön már mindjárt. Temetése volt.

— Ki halt meg?

— Hisz ugye ösmeri. Onnan az Alvégről,

Katona Pálné.

— Kicsoda... Ka... Katona Pálné?

Igazán mondja?

— Hát mért hazudnék?... Jól járt különben szegény asszony, amennyit az szenvedett, nem mindenki bírná ki.

— Mondja csak?... Ugy-e... mikor engem ott találtak a templom előtt?...

— Igen akkor vette fel a halottak szent-ségét.

— Szegény asszony!... Maradt utána valaki?

— Maradt! A Juliska lánya! Most járt volna jegybe a Gombos Sándorral. Szép egy fehér cseléd, annyit mondhatok.

Katona Pál nem kérdezett többet. Maga elé meredt és révetegen gondolkodott. Sok, sok idő emléke ujjalt fel lelki világában. Széptavas, csupa mosolygás... aztán... szenvedélyes ölelő karok, vig élet... sötétség... bilincs... Megrázkódott... A szobájában nincs senki... A házban sem. Kinyitotta ajtaját, ott volt a folyosón. Az is üres. Kiért az udvarra, csak a kapunál legyen kint! Az esteli szürkület már belepert mindenkit, neki való idő ez éppen!

Kint van már az utcán... Czéltalan, imbolygó léptekkel, kerülve az embereket indult az Alvég felé...

Katona Juliska, mikor másnap a szomszédokkal kiment a temetőbe édes anyja sírjához, egy megfagyott embert talált, a ki úgy feküdt ott karjaival átölelve a friss hantot, mintha nem akarná, hogy onnan elválaszszák.

Ismeretlen, idegen ember: senki sem tudott róla. A község eltakarította.

Beszélték, találgatták kilétét; egyedül egy ember tudta, hogy Katona Juliska nemesek anyátlan, de apátlan árva is.

TÁJÉKOZTATÓ.

Nov. 4. Tiszti főszele.

A rablógyilkos cigányok az ügyészségnél.

— A gyilkosság részletei. —

A rablógyilkos cigányok végre töredelmesen beismerték égbekiáltó bűnüket. Már tisztázva van az egész undok gyilkosság s a gonosztevők az ügyészség börtönében várják az igazság büntető kezét.

A cigányoknak a rendőrség előtt tett vallomásokból meg lehet állapítani, hogy a szerencsétlen kocsi közös megállapodás szerint megszárták le. A szerencsétlen áldozat összetett kézzel kérte a haramiákat, hogy hagyják meg életét; nem bánja ha mindenét el is viszik a kocsijáról, de azok kérlelhetetlenek maradtak. Rostás János vasnyelű csorba pengéjű zsebkésével nyiszálta el a szerencsétlen ember nyakát, s a többi három cigány pedig fogta az áldozatot, míg csak utolsót nem horgított. A meggyilkolt embert aztán kimotozták s a zsebében talált erszényét, néhány fillérrel együtt magukhoz vették. Kalapját és csizmáját is elvették tőle. Rostás beismerte, hogy a gyilkosságot követő reggel Stern Salamon Bányasoron levő szatócs üzletében jártak, hol zsebkését a padlónak feszítve, eltörte annak pengéjét, majd aztán a kést és pengét a ház előtt levő hid alá dobta.

Tegnap délelőtt ki ment Rostással a helyszínére Pataky Károly fogalmazó s meg is találta a véres kést a mondott helyen.

A négy gyilkost tegnap délután a rendőrség lefényképezette s aztán 4 óra után erős fedezet alatt az ügyészség börtönébe kísérték őket. A megvasalt gazembereket nagy tömeg kísérte az ügyészségig, hol Nyissalovszky Endre vizsgálóbíró kihallgatta őket.

* **Halottak napja.** Kődös november első napjával nagy ünnepre virrad a katolikus világ, Mindenszenteknek ünnepét ülén, a diadalmas egyház ünnepét. S az örömnepre másnap a gyásznak szomorú ideje következik halottak napja, után legszivhezszóbb és legpoétikusabb ünnepe az egész esztendőnek. Az első napnak tisztán egyházi jellege van, míg halottak napja minden sziveknek egyformán kegyeletes ünnepe. — A temetők Nagyváradon is a szokott kegyelettel ünnepelnek. Este az összes templomokban meghuzzák a harangokat és körmenet indul a temetőbe. A jogakadémiai ifjúság testületileg keresi fel halottainak sírját. Szigligeti s Nagy Sándor születése helyét.

* **A központi választmány ujjáalakítása.** Nagyvárad város központi választmányának megbízatása ez év végén lejár. A belügyminiszter körrendeletben hívta fel Nagyvárad város törvényhatóságát, hogy a központi választmány ujjáalakítása iránt mielőbb intézkedjék akképen, hogy az ujjáalakításról még ez év végéig jelentést tegyen a belügyminiszternek.

* **A városi adóhivatal dicsérete.** Megemlékeztünk részletesen a csatornázási szabályrendelet-tervezetről, amelyet Bordé Ferenc főjegyző és Kőszeghy József v. főmérnök állítottak össze. Ezen munkálathoz pontos számadatok voltak szükségesek nem csak az egyes házak nyers házbér jövedelméről, hanem utcánként csoportosítva is ki kellett mutatni az

adóösszegeket, a lakások, helyiségek számát, stb. mert csak ezek alapján lehetett megbízható számításokat tenni, amelyek az egész szabályzatnak és magának a csatornázásnak is alapját képezik. A kimutatásokat a nagyvárad városi adóhivatal állította össze, óriási fáradtsággal s vigyázattal. A városi tanács ülésén erre a körülményre a legnagyobb dicséret hangján mutatott rá Bordé Ferenc főjegyző, a városi tanács pedig elismerését nyilvánította a becses adatok összeállításáért.

* **A fertőző betegségek behurcolása ellen.** Dr. Bayóthy Ákos városi főorvos beadványt intézett Nagyvárad város polgármesteréhez, amelyben kifogásolja, hogy a vidékről a nagyvárad internátusokba jövő növendékek nem mutatnak fel orvosi bizonyítványt arról, hogy a gyermekek családjában, vagy községében nincsen-e valamely fertőző betegség. A főorvos azt véli, hogy így hurcolják be a növendékek Nagyváradra a különféle fertőző betegségeket. Azt kívánja a főorvos, hogy ugy a tanév elején, mint a szünidők után köteleztesenek a vidékről bejövő gyermekek ilyen orvosi bizonyítvány előmutatására. Ehhez csak azt jegyezzük meg, hogy a főorvos tervének keresztülvitele csak félrendszerű, mert az internátuson kívül is van igen sok vidéki gyermek a helybeli tanintézetekben, akik éppen úgy behurcolhatják a járványos betegségeket.

* **Eljegyzések.** Dr. Gyöngyössy István biharmegyei tiszti alügyész tegnap jegyet váltott néhai dr. Szűcs Béla és neje Vágfalvy Gizella urinő leányával, Gyurkovits Kornélné és idősebb Blaskovich Sándorné unokahugával, Szóltával. Az eljegyzési ünnepély Gyurkovits Kornél nyugalmazott kir. főmérnök házában történt. Jelen voltak a szülőkön kívül, özv. Des Echerolles-Kruspér Sándorné született báró Gerliczy Stefanie, Des Echerolles-Kruspér Sándor, Des Echerolles-Kruspér Gilbert és neje báró Podmaniczky Emmy, báró Podmaniczky Károly, Gyöngyössy Erzsike, Hutschenreiter Ida, Wallner Ödön és Demény Károly budapesti m. kir. posta s távirat igazgató. — Dr. Topalovits Pál, a kameniczi hadapródiskola tanára eljegyezte Sebestyén Edit urleányt, Sebestyén Lajosnak, a Nagyvárad Takarékpénztár pénztárosának unokáját.

* **Államsegély ártézi kutakra.** Az elmúlt nyáron uralkodott iszonyú szárazság főleg Biharmegye béli járásában okozott nagy bajt a lakosságnak. Igen sok faluban egy csepp víz sem volt, s úgy az ivóvizet, mint az állatok itatására szükséges vizet távol levő községekből szereztek be nagy fáradtsággal és idővesztéssel. Több község a belügyminiszterhez fordult, hogy ártézi kutak furatására államsegélyt engedélyezzen. A belügyminiszter most hat község kérelme tárgyában irt le Biharmegyéhez s bekéri ezen községek vagyonleltárát, költségvetését, a közegészségügyi viszonyokra vonatkozó jelentéseket. Ezek alapján fog a kért államsegély ügyében dönteni.

* **Tömeges tifusz megbetegülések.** Komádi községben nagy ijedelmet okozott az a körülmény, hogy az ottani kenderfonó-gyár munkásai között 48 óra alatt kilencz tifusz megbetegülés fordult elő. Az orvosi vizsgálat kiderítette, hogy a veszélyes járványt a gyártelepen levő két kut idézte elő, mert ezeknek a vize meg van fertőzve. A hatóság a kutak használatát tiltotta s a főszolgabíró új kut ásását rendelte el. Egyébként is minden

óvintézkedést megtettek, hogy a veszély terjedését megakadályozzák.

* **A rablógyilkos cigányok és a miniszterelnök diója.** A / héten Nagyvárad határában elkövetett rémes gyilkosság tettesei: a gyapju cigányok a börtönbe kerültek s most nem veszélyeztetik a vagyon- és életbiztonságot. Az egész környék, Nagyváradtól Gyapjuig sokszor megérezte ezeknek az akasztófa virágoknak a garázdálkodásait. Különösen a Less község mellett levő völgynél volt veszélyes az ut, mert rendszerint ott állottak lesbe Rézművesek és Rostások. Alig mult el hét, hogy kétszer-háromszor nem fordult volna elő ezen a veszélyes helyen rablás, fosztogatás. Különben régebben nagy gyilkosság is fordult elő ezen a helyen s ezt jelzi négy sírkő. Alig egy-két hete a cigányok kifosztották ezen a helyen gróf Tisza István miniszterelnök szekerét. Gesztről jött be a szekér Nagyváradra, egy nagy kosár dióval és más gyümölcsessel. A cigányok körülvették a kocsit s követelték, hogy a kocsi adja oda ami a kocsin van. A szegény ember fegyver nélkül volt s a cigányok fenyegetésétől félve, engedte, hogy a kosár diót elvigyék a cigányok. Így csemegéztek a purdék a miniszterelnök geszti termésből.

* **Tűz.** Tegnap este tüzet jelzett a városháza toronyórája. Váradz-Velenczén, a Szöllös-utcán egy szalmakazal égett. A várad-velencei és a központi tűsoltóság csakhamar megérkezett a helyszínére s rövid erős munka árán sikerült is eloltani a tüzet.

* **Revolvert kért.** A régi Wolfi-korcsma istállóját jelenleg a városi bikák elhelyezésére használják. A város csordása, aki a bikákra felügyel, volt az, aki a keddi véres gyilkosság tetteseit felismerte, hogy a gyilkosság idejében az istállóban is megfordultak. A szegény csordás tegnap bentjárt a városházán s kérte, hogy részére egy revolvért adjanak, mert nem érzi magát a városon kívül levő épületben biztonságban. A csordás kérelmét teljesítették.

* **Orgonaszentelés Pecze-Szent-Mártonban.** A premontrei-rend peczeszentmártoni ősi rendházának temploma, mely egyuttal a község plébánia-templomául is szolgál, új orgonát kapott. Az új orgona felszentelése ma vasárnap délelőtt fog végbemenni. Ez alkalomból nagymise lesz prédikációval, melyet Grócz Béla prépost-kanonok fog tartani.

* **A Kakas Márton legújabb számából.**

Halottak napjára.

A virágáros kisasszony: Jesszusom, képviselő ur! Háromszáz sírkoszorút rendel! Csak nincsen ennyi halottja?

A képviselő: Tudja lelkem, közeledik a választás, hát a halottaknak is kedveskedni kell, mert azok is szavazni fognak.

*

A sztrájkmaster.

A munkások: Engedjen bennünket dolgozni tekintetes ur! Két hónapja tart már a sztrájk s a családunk éhezik.

A sztrájkmaster: Látifári! Én tiz esztendeje nem dolgozom, mégis úgy élek, mint a hal a vízben!

*

Samuka érdeklődik.

— Mama, a pör egy szekér?

— Dehogy Samuka.

— A papát pedig pörbe fogták.

*

A budapesti főkapitány öröme.

Rudnay főkapitány: Pompás, nagyszerű! A bécsi rendőrség mind összefogdosta a gyilkosait és sikkasztóit. Most tehát ráér a mieinket is megkeresni.

* **Rabló cigányasszony.** *Apatin* Mari cseléd leányt tegnapelőtt reggel az apáti felvezető uton, a téglavetők mellett megámadta *Márkus* Jánosné cigány asszony és kendőjét valamint 4 korona pénzt tőle elvette. Eljárás folyamatban.

* **A drágasági pótlék.** Most v. lik meg ki milyen drága a városnak, mert a szerint adja a drágasági pótlékot. Nyolcz perczent dukál a fizetési forintok után s így esik meg, hogy néhányan 160 forinton keresztül fityülnek a takarmányhiányra, mások 30 forintokkal enyhítve érzik továbbra is.

Hát, hiszen ugy is jó, bár alkalmazosabb lett volna az adó-ság-forintok után fizetni a 8 perczentes pótlékot, mert hát az adó-ság nagyobb hiány a takarmány hiánynál. Mert kérem, ha takarmány hiány van, az annyit jelent, hogy nincs takarmány; de ha adóssá van az annyit jelent, hogy nincs pénz és amennyi nincs, azután még kamatot is fizet a nincstelen halandó.

Ez a különbség a gazda baja és a hivatalnok baja közt.

Ma lesz hát a 8 perczentnyi földőség kiáradása a városházán. És megjelennek a pénztárnál a törekvő, ifju hivatalnokok, nem várt pénzt felvenni és megjelennek a törekvő fiatalok előtt a honi iparágak képviselői a rég várt pénzt elvenni.

Igy marad a hivatalnok seregnek drágasági pótlék helyett a bús emlékezet és a felragasztott bélyeg után, fájó kész kiadás.

Nyugtával kezdtek dicsérni a napot és számlába borulva végződött a nap. Elmondhatják majd a jogász problémát, miért is van pénz, vagy ha van, hát mért nincs. *Köby.*

* **Választások előtt.** A nagyváradi függetlenségi és 48-as párt választmánya tegnap mozgalmas ülést tartott a városatyá választások tárgyában. A választmány *Szokoly* Tamás elnöke alatt megalakította a jelölő és végrehajtó bizottság tagjait városrészenként. Olasziban: Elnök: dr. Stocker József. Tagok: Dr. Döry Ferencz, Frölich János, Hann Lajos, Karger Sándor és dr. Pácz Sándor. Ujvárosban: Elnök: Dr. Halász Lajos. Tagok: Dr. Adorján Emil, Beczkay Lajos, Cser János, Diósy Ferencz, Kovács Kálmán, Mertz János, Várad-Velenczén. Elnök: Dr. Altmann Jakab. Tagok: Bartha László, Farkas József, Moskovits Miksa (bankigazgató), Tokai Mihály. A választmány már előre is kimondotta, hogy semmiféle paktumot nem óhajt kötni a szabadelvűpárttal.

* **Tiszti főszemle.** November 4-én harczias színe lesz Nagyváradnak: előkerülnek a ragyogó tartalékos tiszti uniformisok s egy félnapra katona lesz sok békés ügyvéd, orvos, bíró, kereskedő. A tiszti főszemlére (Hauptparade) vonatkozólag a helybeli hadkiegészítő parancsnokság a következő hivatalos értesítést teszi közzé, mihez tartás végett:

A közhadseregbeli főszemle folyó évi november hó 4-én a helybeli vár tornateremben tartatik meg. A megjelenő tartalékos hadvidijasok tartoznak egy kitöltöt és 8. és 9. rovatra nézve hivatalosan igazolt személyi tudósítvány (Personalnachweis) az ajánlati jegyet és az utolsó kinevezési okmányt magukkal vinni. Az említett 8. és 9. rovatbeli igazolás a nyilvános szolgálatban állóknál a közvetlenül előjáró hivatal főnök által, a magánvállalatoknál szolgálatban álló és egyéb élethivatásuknál az illetékes járási tisztviselő által eszközölendő. Ugyancsak november hó 4-én lesz a tartalékos honvédtisztek főszemléje is.

* **A megyei hírlapirodalom köréből.** Bihar megye virágzó mezővároskájában, Margitán már harmadik évét élő *Margita és Vidéke* című hetilap szerkesztését dr. *Pálffy* Gyula ottani fiatal kitünő ügyvéd vette át.

* **Ujonzok esküje.** Az idei október hóban bevonult ujonzok eskütétele kedden, november 1-én fog végbemenni. A közös ujonzok esküje kedvező idő esetén a Bonai-kuti gyakorlóterén lesz, ellenesetben pedig a vár udvarán. A honvéd ujonzok külön fognak esküdni a kaszárnya udvarán. A közös ujonzok eskütételén jelen lesz *Steinsberg* altábornagy is.

* **A debreczeni kőműves sztrájk vége.** A Debreczeni hosszú idő óta tartó építő munkássztrájk és munkaszünet véget ért, még pedig a munkaadók teljes győzelmével. Szomorú eredmény, azonban ez a munkaadókra és munkásokra egyaránt, mert a pénzbeli veszteség a 100.000 koronát meghaladja, a munkaidő pedig elmúlt. Az egység a péntek délelőtt tartott békeltetési gyűlésen jött létre, amelyen *Vetéssy Béla* rendőrfogalmazó elnökölt. A tárgyalás a főkapitányságon folyt le és három óra hosszat tartott. Végül is a munkaadók által kibocsájtott munkarendet teljes egészében elfogadták. A legkisebb munkáért 32 fillér az óradíj. A munkások a bizalmi férfiak intézményéről lemondottak, miután panaszoknak orvoslásáról a munkaadók gondoskodtak. Elfogadták a munkaadók által felállítandó munkaközvetítő intézet létesítését is.

* **Öngyilkos cselédeleány.** *Virág* Juliánna cselédeleány pár nappal ezelőtt faczérrá lett. Mióta hely nélkül volt, *Izsó* Sándorné nevű rokonánál tartózkodott, ki a velencei parton lakik. A leány sehol sem kapott munkát s ez annyira elkésérítette, hogy tegnap délután rokonának lakásán gyufaoldatot ivott. A súlyosan sérült öngyilkos jelöltet a Biharharmegyei Közkórházba szállították.

* **Eljegyzés.** *Balás* Gyula Turkeve város mérnöke eljegyezte *Stern* Herman kávécs leányát: *Szerénkét*.

* **Helyreigazítás.** Tegnap az a hír terjedt el a városban, hogy *Denderle* Antal építőmester eltűnt Nagyváradról. Lapunk tegnapi számában mi is megírtuk e hirt, de most a legnagyobb örömmel igazítjuk azt helyre, mert *Denderle* tegnap délelőtt jelentkezett a rendőrségen s elmondotta, hogy eszéágában sem volt megszökni Nagyváradról. A kőszá hir azért kelt szárnyra, mert a vállalkozó több napig üzleti ügyekben távol volt városunktól.

* **Összeégett kis fiu.** Végzetes szerencsétlenségről értesít bennünket kötegyáni tudósítónk: *Kürti* Dániel kötegyáni földműves tegnap reggel feleségével napszámba ment. Négy éves kisfiukat odahaza hagyták s egy tizenéves nyomorék leánykának őrizetére bízták. A gyermekek játszadozni kezdtek. A kis nyomorék leány később magára hagyta a gyermeket, ki gyufával játszás közben meggyújtotta a ruháját. A szerencsétlen gyermek annyira összeégett, hogy mire szülei hazaérkeztek már halott volt. Az ügyesség kiadatta a hulla eltemetéséhez szükséges engedélyt.

* **Lopások.** *Veres* Imréné Magyar-utca 10. szám alatt lakásából egy arany gyűrűt. — *Spiegel* Dávidné Kolozvári-utcai lakásából egy 20 koronás bankjegyet és *Tóth* Sándorné Városliget-utca 207. szám alatt lakásáról egy arany karika gyűrűt lopott eddig ismeretlen tettes. Nyomozás folyamatban. — *Fodor* Károly főpinczértől tegnap délután egy ezüst zsebórát és 30 korona pénzt lopott egy *Varga* Julesa nevű nő. A tolvajnőt ma elfogta a rendőrség. Lopott tárgyakat megtalálták nála. Lezáratott.

* **Tettenért tolvaj.** *Járni Kulesár* Mihály rovott multu alak 15-ike óta 3 helyen is követett el besurranásos lopást. Igy *Láng* Józsefné Körös-utcai lakásából három litert libaszirt. *Fekete* Sándor Körös utcai lakása fászinjéből tíz darab talp és hasábfát és Körös utca 48. szám alatt lakó *Csapok* Ferencznétől egy libát lopott. Ez utolsó lopáson rajta érték. Lezárták a rendőrségen.

* **Találtak.** egy 20 kor. bankjegyet igazolt tulajdonosa átveheti *Gerő* Armin főkapitánynál.

Az ujonnan átalakított

és megnagyobbított áruházamban
Egy pár női (kalucsnai) sár cipő
2 kor. 40 fill.

Egy pár finom férfi sár cipő
dupla kéreg és dupla talppal
4 koronaért

— egyedül —

REICHARD áruháza
czégnél Főutczán kapható.

Ugyanott raktáron vannak

már a legdivatosabb

őszi és téli KALAPOK.

eredeti AMERIKAI CZIPOK, téli
KESZTYÜK, alsó ruhák és férfi
FEHÉRNEMŰEK

melyek szintén legolcsóbb
árban árusíttatnak.

REICHARD-áruháza

Fő-utca.

* **Koszoruk özöne.** A közeledő halottak napja alkalmából el vannak árasztva a kereskedések szebbnél-szebb koszorúkkal. Különösen kiválik e tekintetben *Farkas* József nagyváradi jóhírnevű műkertész főutczai virágkereskedése és óriási, általán dicsért kertészeti telepe. A legjobb élővirág-, babér-, pálma-koszoruk, remek művirág koszoruk egész özöne áll a közönség rendelkezésére, meglepő olcsó árakon.

* **Meghívó.** Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy hétfőn azaz 31-én este a Körözs-utczán *Szabó* Gyula éttermében tartandó nemzetközi *Dal-estélyt* tartok, változatos, komikus és bohózatos műsorral. *Sidon* Carlo az ugynevezett 20 nyelvű dalnok, ki 14 nyelvet beszél és énekel, u. m. magyar, német, francia, olasz, spanyol, román, szerb, görög, török, latin, arab, bulgár, héber, targin, czinczár és cigányul, aki mindezzel bámulatos sikert aratott. Hasbeszélés, mimikus imitátor stb. Ezen érdekes estélyen a n. é. közönség jól fog mulatni. Különösen figyelemre méltó: *Eredeti Kátsa* cigány József főherczeg által kitüntetve. *Sulamith* eredeti dalgyűveleg. Nevettető bohózatok. Szolid családi műsor. Gyermekek kíséret nélkül nem bocsátatnak be. Kezdele 9 órakor. Bemenet szabad. Számos látogatásért esedezem, kiváló tisztelettel *Bezalel Ignórius* igazgató.

* **Aki elegáns** és jó cipőt, kalapot, fehérneműt, kesztyűt, harisnyát meglepő olcsón akar venni, forduljon bizalommal a *Fábry Testvérek* céghez Fő-utca, hol minden cikkben óriási dus választékot talál.

* **Sirkoszoruk** legszebb kivitelben nagy választékban, a legolcsóbban beszerezhetők *Czillér Imre* áruházában *Olaszi* fő-utca; fiók üzlet *Szt-László-tér.* 911.

* **Végrehajtás akadályokkal.** Az idei rossz termés különösen mélyen sújtotta *F. M.* földesurat, kinek birtoka tul volt amugy is terhelve és a végrehajtások napirenden voltak nála. A végrehajtó, ki a szomszéd városból jött mindig a tanyára, nagy előékenységet tanúsított mindenkor a földbirtokossal szemben, úgy hogy mindig egyedül végezte feladatát és se becsüs, se fiskális nem kísérté utjára. Azért meglepte, midőn egypár héttel ezelőtt a régi kuria kapuit éppen a szemé előtt zárták be és az uraság kocsisa a rácson át megmagyarázta,

hogy a végrehajtót kísérettel együtt nem engedi át a nagyságos ur a kapun. Hiába magyarázta a végrehajtó hogy az a két ur, ki vele jött, előtte teljesen ismeretlen s csak a véletlen alkalmatosságot használva ki, az hozta őket az ő kocsiján az urasághoz, a kocsis nem nyitott kaput, mert kérdésére, hogy mit keres akkor itt az a két ur is, azt a választ kapták, hogy ők csakis az urasággal hatszemközt intézhetik el jövetelük ezéjét. Majd a végrehajtó az idegenektől bocsánatot kérve, egyedül ment be a földesurhoz és felvilágosította a ház urát a künn várakozó két ur kínos helyzetéről. A házigazda ezek után egy külön szobában fogadta a két látogatót. Ezek megkérték, hogy most már tekintettel arra, hogy a végrehajtó van a háznál zárni be azon lakosztályhoz vezető ajtókat, mert előbb nem mondhatják el jövetelük eséljét. A látogatók rejtélyes magaviselete nagyon izgatottá tette a földes urat. Az izgalom azonban a szóval ki nem fejezhető öröm hatása alatt csak fokozódott, midőn megtudta, hogy ezek a vendégek Török A. és Társa budapesti bankházából jöttek, hogy kifizessék neki az előző napon nyert legnagyobb 40.000 koronás főnyereményt. A végrehajtó segédszemélyzetének tartott vendégek — most már a szerenese követői, árverési jegyzőkönyv helyett hálás köszönet vitték el a Török bankháznak.

x Felhívjuk az igen tisztelt olvasó közönségünk b. figyelmét *Czillér Imre* czég mai hirdetésére. Különös figyelmet érdemel a czég új szőnyeg osztálya.

x Ritka kedvező alkalom kínálkozik most tisztelt olvasóinknak, kézműáru szükségleteit beszerezni. A közkeveltségnek örvendő s általános szolidaritásáról s jó és finom áruiról elismert *Wallerstein Fülöp és fia* czég más vállalat miatt hatóságilag engedélyezett végeladást csinál, s az egész raktár készletét, gyári áron alól kiárusítja. Saját érdekében felhívjuk ez uton is t. olvasóink figyelmét erre a ritka kedvező alkalomra.

IRODALOM.

Kérdés:

Mi is az szívünkben,
Hogy a beesületes,
Fehér, igaz szó s tett
Meghatja és vonzza,
Hallja ezer ajkról,
Lássa ezer arczról,
Akáresak egy volna...

Mi az, hogy szívünket
Szépségen felbuzdult
Lelkesedés lángja
Gyönyörre hangolja,
Lássa ezer kigyult
Szemből és homlokról,
Akáresak egy volna...

Mi az, hogy a jóság,
Felejtő bocsánatot
Szívére sietünk
S felé nyújtott kézzel,
Hogy vigyen, vezessen
Behunyjuk a szemünk...

Felelet:

Az emberi szívnek
Örök szükséglete, —
Hisz érezned kell —: az
Isten keresése,
Isten szeretete.

Pall Ilona.

Uj irodalmi társaság. Tizenöt fiatal-ember gyűlt össze tegnap délután a városháza bizottsága termében, hogy irodalmi vállalkozásra egyesüljenek. Mindannyiuk lelkében él ama komoly meggyőződés, hogy Nagyvárad városa, melynek közönsége minden kulturális mozgalomért lelkesedett s amely tehetsége leg-

teljével áldoz, minden szépért és nemesért, igaz értelmében annak nevezhető irodalmi társasággal nem bír s azon hivatásos tollforgatók, kik — Istennek hála — elég szép számmal vallják hazájuknak Nagyváradot, nem találnak teret az együttes működésre. A közelmúlt események pedig egyenesen sietteték azt e régebbi szándékot, hogy az irók végre egyesüljenek s egymással vállaltva szolgálják ennek a városnak kulturáját, amihez talán van is némelyes közük. Az érdekes értekezleten kimondották azután, hogy *Nagyvárad irók társasága* czimben egyesülnek s közösen kötelező határozatként kimondták, hogy hamarosan a közönség elé is lépnek (szabadelőadás, könyv és almanach formájában), ahol tehetségük javával igyekeznek majd a nagy közönséget magát zászlajuk alá toborozni. *A nagyvárad irók társaságába* belépnek a következők: Dr. *Adorján* Emil, *Ady* Endre, *Bíró* Lajos, dr. *Dénes* Sándor, *Dutka* Akos, *Fehér* Dezső, dr. *Hahász* Lajos, *Leungel* Géza, *Márkus* János, *Marion* Manó, *Mendelényi* Béla, *Pálffy* Béla, *Papp* János, *Sas* Ede és *Sipos* Béla. A társaság tagjai szerdán délután 3 órakor végleges megalakulásuk végett a városháza bizottsági termében újabb gyűlést tartanak, ahol a tisztikart megválasztják s alapszabályait megismerik. Egyidejűleg a legközelebbi jövő munkaprogramját megbeszélik. Érdeklődéssel várjuk a fiatalok munkásságát s eleve is bizalomteljes reménnyel üdvözöljük őket vállalkozásuk hajnalán.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Vasárnap: d. u. *Simonyi* öbester vigjáték; este: *A sárga csikó* népszínmű.

Hétfő: *Egyenlőség.*

Kedd: d. u. *Molnár* és gyermeke. Este *Az ember tragédiája.*

Szerda: *Az ember tragédiája.*

Csütörtök: *Gésák.*

Péntek: *Dumanau* apó és fia utazása. Operett

Szombat: *Dumanau* apó és fia utazása.

Vasárnap: d. u. *Vándorlegény.* Este: *Drótos* tót.

Két előadás a Szigligeti-színházban. Ma, vasárnap két előadás lesz a Szigligeti-színházban d. u. 3 órakor színr kerül a *Simonyi öbester*, vigjáték. Este rendes helyárok mellett a *Sárga csikó* népszínmű.

Egyenlőség. Hétfőn, okt. hó 31-én *Barrie Egyenlőségét* adják Szigligeti-színházba.

Mindenszentek napján, kedden szintén két előadás lesz a színházban, d. u. 3 órakor színr kerül a *Molnár és gyermeke* dráma, este *Az ember tragédiája*, Madách remekműve.

EGYESÜLETEK.

Szakülés az orvos és természettud. egyesületben. A »Bihar-megyei Orvos-Gyógyászati- és Természettudományi-Egylet« folyó évi november hó 2-án délután 5 órakor a bábaképző-intézet tantermében szakülést tart, melyre a t. egyleti tagokat ezennel meghívom.

Tárgysorozat:

1. Betegbemutató.
 2. Dr. *Veinstock* Ármán: A heveny terjedő betegségek prophylaxisához.
- Kelt Nagyváradon, 1904. október hó.

Dr. Édelman Menyhért
egyleti titkár.

A várad-velencei kath. kör új helyiségben. A várad-velencei katolikus kör, hogy tagjainak minél több kényelmet nyújthasson, új helyiségbe költözött a Kolozsvári-utcai Darabanth-féle házba. *A kör választmá-*

nya az új helyiségben ma vasárnap délután 5 órakor főtós gyűlést tart, melyre ezuton is felhívjuk a választmány tagjainak figyelmét.

Felhívás. Tisztelettel kérem a magán-tisztviselők egyesületének tagjait, sziveskedjenek a f. hó 30-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a városi választások ügyében az egyesületi helyiségünkben tartandó értekezleten minél nagyobb számmal megjelenni. *Fleischhacker* Hugó, az előkészítő bizottság elnöke.

IPARÜGYEK.

Az iparossegédek szakrajztanfolyamának megnyitása.

A min. vallás- és közoktatásügyi minisztérium segéyzése mellett iparossegédek és önálló iparosok részére november—március hónapok alatt a f. tanévben a következő tanfolyamok szerveztettek:

1. Építőiparosok tf. Tervezés és költségvetés. Előadó: *Csordacsics* Ferencz városi építész. Szerkezettan és gyak. építézet, előadó *Lánczy* J.

2. Fémiparosok tanf. előadó *Márkucz* J. lakatos m.

3. Faiparosok tf. előadók: *Domokos* A. szaktanár és *Szabó* K. asztalos m.

4. Kocsigyártók tanfolyama, előadó *Varga* Márton.

5. Czipészek tanfolyama, előadó: *Fehér* Jenő.

6. Szabók tanf. előadó *Sz. Kocsis* J. szabó mester.

A tanfolyam végzéséről a hallgatók bizonyítványt nyernek.

Beiratás végett jelentkezhetni nov. 5-ig a tanfolyam igazgatóságánál (N. Piacz, k. polg. iskola épület.)

Nagyvárad, 1904. okt. 24.

Szűts *Izsó,* *Guttman* *József,*
a tf. igazgatója. iparokt. biz. e.

Előljárási ülés.

Az ipartestület előljárási ülésének október hó 27-ik napján tartott ülésen megjelentek: *Bertsey* György elnök, *Andriska* Károly és *Óváry* Lajos alelnökök, *Badar* Béni, *Bodnár* János, *Czeglédy* Jérémiás, *Ehrlich* Mór, *Gödény* Sándor, *Grünberger* Adolf, *Juhász* Benedek, *Kadlecsek* Sámuel, *Lévay* Márton, *Mihák* József, *Molnár* János, *Peller* Ferencz, *Puskás* Lajos, *Sinka* László, *Tagl* Kálmán, *Széles* Lajos, *Polonkay* Gyula, *Tátray* Sándor és *Urbán* Mihály előljárók; *Havasy* Zsigmond póttag, *Cser* János és *Stettner* István számvevők; *Iványi* István pénztárnok, *Jankovich* János főjegyző.

A szeptember havi ülés jegyzőkönyvének felolvasása után az elnöki jelentés felelettel *Zsirkay* Károly szíjgyártó mesternek a régi czéhek tagjának, az ipari érdekek buzgó pártolójának elhunytát, az előljárási részvétet jegyzőkönyvben örökíti meg, jelentéssel tovább az ügyforgalomról, a pénztári számadások vizsgálatáról és a pénztár állásáról.

Szeptember hóban a bevétel 623 korona 02 fillér. Augusztus hóról maradvány 3595 korona 20 fillér, kiadás 1233 korona, pénztári maradvány 1985 korona 22 fillér.

A belügyminiszteri rendelet a szájküldvényekbeni eljárásokról, tudomásul vétetett.

Az aradi kamara kerületi iparos gyűlésre, amennyiben az Országos gyűlések ugyanazon ügyeket tárgyalni fogják, ez alkalommal a testület képviselőt nem küld.

A nyugdíj-ügyre vonatkozó előterjesztés tudomásul vétetett.

Kossuth Lajosnak emelendő szobor-alapjára 200 korona szavaztatott meg, egyben indítványt tétetett, hogy a szobor elkészültéig az ipartestület évenként egy bizonyos összeggel

járuljon az alaphoz. Erről az évi rendes közgyűléshez előterjesztés tétessék.

Márton Elek nyerges iparosnak a Menházba leendő felvétel iránti kérvénye feletti határozathozatal az Iparos Kör gyűléséig — a mennyiben a Menházban megüresedett hely az Iparos Kör alapítványa — elnapoltatott.

Tizenkét rendű számlára 220 korona és 68 fillér lett kiutalva.

MULATSÁG.

A jogászok tánczestélye. A nagyváradi kath. jogakadémia derék polgársága már hozzájárult az őszi és téli napok unalmasságát elűző programjuk összeállításához. Ennek első pontja már kiszivárgott az Alma Mater falai közül s bizonyára örömmel veszi tudomásul a mulatni vágyó fiatalság. Mint értesülünk, a jogászok november hó 22-én a Zöldfa szálloda nagytermében tánczestélyt rendeznek, melynek sikere érdekében már is nagy agitációt fejt ki a rendezőség, szimpatikus, haragzó elnöke *Fazekas* Ödön vezetésével. A meghívókat már a jövő héten szétküldik.

Hírek a Legényegyletből. A nagyváradi Kath. Legényegylet táncziskolájában nagyban folyik a tanítás igen szép eredménnyel, ami *Herliúská* Nándor tánczitanító ügyességét dicséri. November hó 15-én ismétlődik részére is nyílik táncztanfolyam, melyre jelentkezni lehet a Legényegylet Teleky-utcai helyiségében. Ez évben utolsó háziestélyét jövő vasárnap, november 6-án tartja meg az egyesület. A mulatságot mint rendesen, ünnepélyes tagfölvétel és mulató kis műsor nyitja meg. Kezdeté este 12 8 órakor.

Igazságszolgáltatás.

Báró Wallburg Ernő bűnügye.

— Estüdiszéki főtárgyalás. —

A budapesti büntetőtörvényszék tegnap délelőtt tárgyalta báró Wallburg Ernő ismeretes bűnügyét.

A tárgyaláson dr. Doleschall Alfréd elnökölt. A közvádát dr. Böhm Alajos királyi ügyész képviselte, a védelmet pedig dr. Dombóváry Géza látta el.

Elnök: Önt azzal vádolja a királyi ügyészség, hogy Staudingerrel együtt az anyakönyvi hivatalban a könyvből kitéptek két lapot és hamis adatokat vezettek be a laibachi anyakönyvbe. Így akarták bizonyítani azt, hogy néhai Ernő főherceg házasságot kötött Skublits Laurával és ön törvényes utóda, tehát örököse is Ernő főhercegnek. Bűnösnek érzi ön magát?

— Nem, ártatlan vagyok, mert az okiratok valódiak.

— De hiszen ön a bécsi bíróság előtt beismerte, hogy az okiratokat hamisították, ezért el is ítélték. Miért tette volna ezt, ha ártatlan.

— Mert szegény ember és megfizették érte.

— Ön Ernő főherceg halála után örökösödési igényt jelentett be:

— Nem én tettem, hanem ügyvédem, dr. Spitzer.

— De a királytól ön kért segítyt?

— Igen, ezt személyesen tettem.

— Látta, abban a kérvényben, amit a királynak átadott, panaszkodik, hogy nincs neve, nem tudja ki az apja, vagy anyja. Wallburg nevű báró nem is létezik. Meggyőződött ön arról, hogy nincs Wallburg nevű báró?

— Igen, egész Poroszországot felkutattam. De különben is minék kutattam volna tovább, mikor tudtam, hogy ez egy ajándékozott név.

— Ön is tudta azt, kellett tudnia, hogy Szamojezcztól valótlán dolgról kérnek nyilatkozatot, mert Staudinger azt írta önnek, hogy

Szamojezc olyan ember, a ki pénzért mindenre kapható.

— Kérem, ez csak az bizonyítja, hogy Szamojezc szívességet sem tett ingyen.

— Egy másik levél kiegészíti Staudinger levelét, mert ez kétségtelessé teszi, hogy ön is tudott arról, hogy Szamojezcztől pénzért bűnös dolgot kívánnak.

— Ezek mind csak a Staudinger levelei, pedig tessék elhinni, hogy Staudinger olyan ember, aki bármit ír, vagy tesz, ha ezért egy pár forintot remél érte.

— Az mégis csak gyanus, hogy Staudinger így írhat önnek: »Ez a Szamojezc egy ostoba fráter, akitől a legvalótlanabb nyilatkozatok is könnyű kicsikarni!« Aztán itt van a 79-es számú levél, amelyet Staudinger ír önnek fenyegetőzik benne, hogy ezélszerű lesz vele jó lábon állni, mert ő könnyen börtönbe juttathatja önt. Staudinger beismeri, hogy ez a levél arra a machinációra czélzott, amelyet együtt követtek el és pedig egyenesen az ön felbujtogatására. A tárgyaláson Staudinger mindent töredelmesen bevallott.

— Kérem, Staudinger levelet írt Pichler képviselő urnak, amelyben kijelenti, hogy mindent úgy fog vallani, amint azt az udvar kívánja tőle. Ezt a levelet annak idején be is mutattuk Puskáriu vizsgáló bíró urnak.

— Kér, hogy ezt a fontos levelet nem őrizte meg.

Ezután Staudinger kihallgatására került a sor, a ki önként jelentkezett és utazott ide Bécsből, hogy vallomást tegyen.

TÁVIRATOK.

Ő Felsége elutazott.

Gödöllő, okt. 29. (Saját tud. táv.) Ő Felsége a király ma délután 2 óra 45 perczkor Bécsbe utazott. Ő Felsége 6-an vissza fog térni Gödöllőre, hol az udvar jelenleg is tartózkodik.

Bányaszerencsétlenség.

London, okt. 29. (Saját tud. távirata.) Trinidadban, egy kőszénbányában robbanás történt, melynek 60 emberi élet lett az áldozata. A bányába még mindig nem lehet bemenni a füsttől. A szerencsétlenül járt emberek majd mind szlávok.

A hágai konferencia.

Budapest, okt. 29. (Saját tud. táv.) A hágai konferencia kiküldöttei az Északi tengeren történt események felülvizsgálatánál, csak mint vizsgálóbizottsági tagok vesznek részt. A bizottság határozata mindkét félre kötelező.

A háboru.

Orosz támadás.

Geestemimde, okt. 29. A ma ideérkezett »Sontag« vitorlára is lőttek az orosz hajók, de nem találták. Hahnel, a hajó kapitánya a következő részleteket meséli az esetről: Október 21-én a jutlandi szikláknál voltunk. Délelőtt 5 orosz hajó haladt el mellettünk, este pedig újabb kilencz. Este 8 és fél órakor fényoszorókkal világítottak meg bennünket és rögtön utána löni kezdtek. Az orosz hajó minden irányban tüzelt percenkint 80 golyót. Fél tíz órakor jött a postahajó és ez elvonta tőlünk a tüzelést. Mi sértetlenek maradtunk.

Rosdesztvenszky nyilatkozata.

Budapest, október 29. (Saj. tud. táv.) Londonból jelentik, hogy Rosdesztvenszky tábornok kijelentette, hogy ha az angolok

fel akarják tartóztatni a balli flottát utjában, úgy ő ágyuztatni fog az angolokra.

Porth-Arthur végnapjai.

Budapest, okt. 29. (Saját tud. táv.) Pétervárról jelentik, hogy Port-Arthur végnapjai elérkeztek. Az erősség nem bír tovább dacolni a japánokkal. A város katonasága kimerült a nagy harcokban.

A japánok gránátja fölrobbantott egy puszkaporos magazint.

Kuropatkin hátrál.

Budapest, okt. 29. (Saját tud. táv.) Londonból érkezett távirat szerint a japánok kiverték Kuropatkin seregét hadállásából.

Mindent a dicsőségért.

Budapest, október 29. (Saj. tud. táv.) A pétervári udvar a gazdagabb oroszoktól segítséget kért a háboru költségeihez s e végből össze is hívatta a milliómossokat. *Morisov* dúsgazdag gyáros azt mondotta a tárgyalást vezető herczegnek, hogy ő szívesen nagyobb összeggel hozzájárul a költségekhez, ha biztosítja a kormányt, hogy az andandó penzt a háboru költségeire fordítják. Mert nemrégiben is küldött a harczterre a katonák részére 1 millió forint értékű posztót, de legnagyobb meglepetésére ajándékot pár nap múlva a pétervári botokban árulták. Elnök utasítja *Morisovot*, hogy vonja vissza nyilatkozatát, mert más különben rögtön kiállítja utlevelét.

Morisov nem vonta vissza állítását s meg is kapta az utlevelét *Morisov* rögtön beszüntette gyarában az üzemet s ezzel 65 ezer munkás maradt kenyérenélkül. A cár kivánságára azonban vissza vonták a kiutasítást, mire *Morisov* elállott attól a tervétől, hogy elhagyja Oroszországot.

Kuroki győzelme.

Budapest, október 29. (Saját tud. táv.) Kuroki tábornok 27-én elfoglalta Vachonerangot. Az oroszok kétszáz, a japánok 170 embert vesztettek.

Budapest, október 29. (Saját tud. táv.) Londoni híradás szerint a japánok a háboru kezdete óta egyetlen egy torpedónaszádót sem rendeltek külföldről.

Béke.

Budapest, október 29. (Saját tud. táv.) A németek császárukkal együtt fölötté örülnek annak, hogy az angol—orosz konfliktus békés megoldást fog nyerni. Ezzel Európa békéjét mentették meg, miért Németország már egy ember öltön keresztül küzdött.

NYILTTÉR.

Bumbera Imre
polgári- és papi szabó.
Nagyvárad, uj „Bazár“-épület színház oldal.

Van szerencsém a nagyérd-mű közönség és Főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy a **legujabb divatu** és a **legjobb minőségű őszi és téli** szöveteim raktáron vannak, melyekből a legujabb és legelegánsabb

szabás szerinti ruhákat készítem nagybecsű megrendelőimnek.

Különösen felhívom a Fő-íztelendő papság figyelmét *sima, fekete* áruimra, melyekből nagy raktárt tartok a **Főtisztelendő papság részére**. Állandóan nagy választék **reverenda czimáda** és egyházi **kvadrátusokból Rivétum** fekete és viola színben, továbbá egyedül raktára a mai idény legszűbb és leerczélszerűbb **hit, remény, szeretet övének** (címulus), mely egyedül **csak nálam szerezhető be**.

Midőn a Főtisztelendő papság és a magyár-érdemű közönség becses pártfogását kérem föl kell említenem, hogy ívém mindig a jó munka jutányos ár volt, melytől eltérni a jövőben sem fogok.

Nagybecsű megrendelőseiket kérve, maradtam kitűnő tisztelttel:

Bumbera Imre,

65

polgári- és papiszabó.

Őszi idényre!

Női és férfi **LISSE CZIPÓK** már 9 kor-ért is kaphatók.

A világhírű **KOBRÁK** fele budapesti házimunka és Amerikai **czipo-ajdonságok nagy raktára!**

Kitűnő minőségű női-, férfi-, és gyermek CZIPÓK óriási választékban

feltűnő olcsó árak mellett **csak**

Aranyi Albert

czipóáruházaiban szerezhető be
Nagyvárad, Fő utca (Oláry melletti.)

Kérem a pontos címre figyelni

Kitűnő minőségű férfi és fiu **OSIZMÁK** óriási választékban

Telefonszám 512

REGÉNYCSARNOK.

Egy kis hazugsáért.

Németből: Nelly.

5

Végre csak megtörtént az a szomorú dolog is, a mitől szegény apám mindig tartott: a mint egy másik erdészszel kötelességszerűen bejárták az erdőt, a vadorzót épen tetten érték. Atyámnak kötelessége parancsolta, hogy a vadorzót szolgáltatassa a törvény kezébe, akár milyen nehéz következménye lesz is ennek reá nézve. Ettől az időtől fogvázunk atelhagyta a békeség. Anyámat ez a váratlan csapás nagyon mélyen érintette, nem tudott ér-zelmeim uralkodni, s olykor-olykor kifejezésre jutott az is hogy férjének iránta való igaz szerelmén is kétkedik. Természetesen ez igentájt atyámnak sokkal jobban, mint a mennyire ezt észre véteni engedte. De még ennél rosszabbat is kellett megégnünk.

Farkasnak a büntetési ideje letelt. Egy őszi estén anyám velem együtt a konyhában volt. A konyha a földszinten volt, az épület hátsó része felé nyíló ablakkal. Atyám pedig fent volt az emeleten, az elő részén lévő szobában és író-mányait végezte. Anyám hirtelen egy ikoltást hallatott, s visszalépett az ablaktól, a hol akkor a mint láttam, egy sötét szakálu, komor férfi jelent meg.

— Az Istenért, Farkas, te vagy az? — szólt anyám megijedve.

— Igen, én vagyok. Talán már nem is ismeresz. Persze, mondá keserű, gunyos nevetés-

sel, a rabkoszt egy kicsit vékony; aztán itt bent keblemben a düh, az is emészt. De csak kerüljön a szemem elé, majd megfizetek érte: a nyomorult áruló! Életemből egy fél esztendő t rabolt el — de meg is veszem rajta duplán, tiszszerezen.

— Az égre kérlek Farkas, ne beszélj ilyeneket, könyörgött anyám egészen elhalványodva. Ne terheld még tovább is a lelkiismeretedet. Lásd, visszatérhetnél még a jó utra, légy is más ember ezután!

— Micsoda? más ember? — gunyolódott tovább mogorván. Egyszer már meg próbáltam; hittem, bízam, de hazudtak, megcsaltak, kihasználták azután eldobtak mint a kiesavart citromot. Akkor aztán megesküdtem, hogy majd a magam utján járok és nem törődöm a világon senkivel; úgy is tettem a mai napig. Annak pedig oda-fent mondd meg — s felemelte ökölbe szorított izmos kezét, — azt ízenem, hogy mégegy-szer nekerüljön az utamba, mert most majd jobban fogom tudni magamat védelmezni.

Ezzel elment a sötét alak. Pár pillanat múlva eltűnt az erdő fái közt, mi meg ketten a legnagyobb aggodalomban maradtunk vissza. A következő perczben hallottuk atyám lépteit, hogy lejön a lépcsőn. Anyámnak még volt anynyi ideje, hogy nekem ezt sugja: »Gyermekem, ne szólj apádnak semmit! Még képes volna most este utána menni az erdőbe. Erre nyitott az ajtó és belépett atyám. Kiatató szemmel nézett a helyiségben körül, aztán így szólt: »Mint-ha férfi hangot hallottam volna ide lent; volt talán itt valaki?»

— gyan ki lett volna itt, kérdezte viszont anyám, a míg háttal fordulva nagy szorongalom-mal foglalatoskodott a tűzhely körül — bizonyára az utról hallatszot fel valami hozzád.

— Nem, nem, én innen hallottam. Te nem hallottad Annus?

Nem atyám, — mondtam majdnem elfulva. Ez volt az első tudva kimondott hazugság, a mely ajkamat elhagyta. Éreztem, hogy rá mint toltul fel forrongva egész halántékombig minden csepp vérem. De mivel anyáimhoz hasonlóan én is aggódtam atyámért, úgy tettem mint ő mondta. Igyekeztem magam megnyugtanni, hogy ilyen esetben ez a kis igazságtalanság meg van engedte.

Atyám azonban bizonyára kiolvasta zavart vonásunkból az igazságot. Nem szólt semmit és látszólag egészen megnyugodva hagyta el a konyhát, s hallottuk lépteit, a mint ismét visszament szobájába. Egy félóra mulhatott el, mikor bementem szobájába hogy vacsorázní hívjam. A szobát üresen találtam, s a puskája sem volt a falon. Soha sem tudom elfelejteni az ij-jedségtől meredt tekintetet, a melylyel anyám ezt a hirt fogadta. — Nincs itt, nincs? — tört ki aztán kebléből — akkor elveszett, nem fog többé vissza jönni! Gyermekem imádkozzál, imádkozzál! Hiába iparkodtam megnyugtanni; hagyd el, szerencsétlenség éri, tudom, ez volt egyedüli válasza. Lázás izgatottsággal ment az ablaktól az ajtóhoz. Atyámnak egyik alkalmazottját várta ilyen izgatottan, a ki ma bement a szomszéd városkába, s már itt volt az ideje hogy haza érkezze. A mikor végre mégis megérkezett, anyám, a hogy tudta elmondta neki a történeteket. A jó emder mindjárt megfordult, s nekiment az erdőnek. Egyik óra a másik után telt el halálos aggodalmak közt, míg végre emberünk megérkezett. Igyekezett előtűnk nyugodtságot mutatni, de anyám mindjárt kiolvasta vonásaiból mi történt. »Mehalt, sikoltott anyám meghalt.«

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határidői.

Budapest, okt. 29.

Buza okt. — — — —	10.30
Buza ápr.-re — — — —	10.17
Rozs okt.-re — — — —	9.92
Tengeri májusra 1905. — —	7.40

Zab okt.-re — — — —	7.35
Repeze aug.-ra — — — —	11.30

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1904. okt. 29.

Magyar aranyáradék 4%	— — — —	119
Magyar koronáradék 4%	— — — —	98
Magyar koronáradék 3 $\frac{1}{2}$ %	— — — —	88.75
Magyar földterhelmentesítési kötvény 4%	— — — —	98.25
Horvát-szlavon földterhelmentesítési kötvény	— — — —	98.50
Magyar nyerevény sorsjegy-kölesön	— — — —	210.50
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölesön	— — — —	162.59
Oszták járadék papírban	— — — —	99.50
Oszták járadék ezüstben	— — — —	100.—
Oszták járadék aranyban	— — — —	119.50
Oszták korona járadék	— — — —	99.75
1860. oszt. államsorjegyek	— — — —	155.—
Oszták magyar bankrészvény	— — — —	1630.—
Magyar hitelbank részvény	— — — —	781.25
Oszták hitelbank intézeti részvény	— — — —	672.—
Oszták-magyar államvasúti részvény	— — — —	668.85
20 feanós arany (Napoleonor)	— — — —	119.01
Német Birodalmi márká	— — — —	117.55
London vista	— — — —	29.17
Páris vista	— — — —	95.55
20 márkás arany	— — — —	23.50

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUSSKICS GYULA.

Hirdetéseket

jutányos áron felvételnek

a

„TISZÁNTÚL”

kiadóhivatalában.

4745—1904. éln. sz.

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának f. évi október hó 13-án és folytatva tartott ülésében 295/12224. 1904. kgy. szám alatt kelt véghatározata értelmében a lemondás folytán megüresedett II-od oszt. fogalmazói állásra a pályázatot ezennel meghirdetem.

A II-od oszt. fogalmazói állás a szervezeti szabályrendelet 216.§-a értelmében 1200 korona fizetéssel és 400 korona lakbérilletményvel van javadalmozva és nyugdíj igényvel egybekötve.

Az üresedésben levő fogalmazói állás a f. évi november havi közgyűlésen fog választás után betölteni.

Felbivom ennél fogva mindazokat, a kik a fentebb jelzett II. osztályu fogalmazói állást elnyerni óhajtják, miszerint szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeket főispán urhoz czimezve Nagyvárad város polgármesteri hivatalához f. évi november hó 5. napjának d. u. 5 órájáig annyival is inkább adják be, mivel a később beérkező pályázati kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Nagyvárad, 1904. október hó 25 én.

Rimler Károly,

polgármester.

PO-ÜZLET: Zöldfa-utca, a Zöldfa-kavéházzal szemben.

főüzlet:
Zöldfa kavéházzal
szemben

Szabó Testvérek

fióküzlet:
Zöldfa söröcsarnok
mellett

rőfös és női divat áruháza Nagyvárad Zöldfa utca

Nagy választék valódi cosztüm kelmékben Czibelinek női posztók, cheviottok, ruha es blouse selymek velour és legfinomabb ezérna barchettekben.

Költözködési idényre:

Püggönyök, szőnyegek, ág-garnitúrák s házilag készített paplanok és madraczok feltűnő olesó árakban.

FIÓK-ÜZLET: Zöldfa-utca, a Zöldfa-söröcsarnok mellett.

FINOM KINZOLGÁLÁS.

SZOLID ÁRAK.

Nagyvárad város tanácsának árverési küldöttségétől.

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad város tanácsától nyert megbízás folytán az alább megjelölt ingatlan eladása czéljából 1904. évi december hó 1-napján d. e. 10 órakor a városháza nagy termében nyilvános árverést fogok tartani.

Árverés alá kerül:

Nagyvárad újváros Kossuth Lajos utcában levő s ezelőtt a városi rendőrség elhelyezésére szolgált 5 sz. beltelkes ház, kikiáltási ára 94500 korona.

Bánatpénzül a kikiáltási árak 10 %-a szolgál, mely árverelő által az árverés megkezdése előtt alulírott küldöttség elnök kezébe készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban teendő le.

A fent megnevezett ingatlanra vonatkozó helyszínről alulírott hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthető, s ugyanott egyébb felvilágosítások is nyerhetők.

Árverési szóval vagy írásban zárt ajánlat után lehet, zárt ajánlatok csakis a fent kitett határidőig a szóbeli árverés megkezdése előtt adhatók be, s ezekhez az előirt bánatpénz vagy ennek a városi pénztárban történt letétele igazoló letéti jegy is csatolandó, s árverelő zárt ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy

az árverési feltételeket rajzokat stb. ösmeri, s azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja, szóbelileg árverelő az árverés megkezdése előtt a feltételeket ugyanezen körülmény elismerés végett aláírni tartoznak.

Árverelőt tett ajánlata azonnal, ellenben Nagyvárad városi tanács az árverés eredménye felett hozandó határozatának jogerőre emelkedésével kötelezi.

Nagyvárad, 1904. évi október hó 20-án.

Komlóssy József.

J. és g. tanácsnok mint az árverelő küldöttség elnöke.

„Nagyvárad Hítelbank“

részvénytársaság

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

házak és földbirtokokra 10—50 évi időtartamra a legolcsóbb kamattal és a legelőnyösebb feltételek mellett

**törlesztéses
jelzálogkölcsonöket
nyujt,**

melyeket a legrövidebb idő alatt folyósít. Kölcsonkérő részről hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv és esetleg községi becsü-bizonyítvány mutatandó be. Drágább kamatozásu kölcsonöket bélyeg- és illetékmentesen convertál.

Előzard betéteket könyvecskékre és folyó számlára:

6 hónap elhelyezett összeg után **5%-os** kamatot fizet.

Előnyös feltételek mellett leszámítva váltók st.

Értékpapírok, ékszerék és terményekre előleget ad.

Az igazgatóság.

Uj!!

Legujabb!!

A magy. kir. szab. osztálysorsjáték legujabb föelárusítója ajánl

legelőször

a legujabb eredeti sorsjegyeket

1/1 1/2 1/4 1/8
12 kor 6 kor. 3 kor. 1.50 kor.

Schwáb Lipót

Budapest,

VI., Gyár-utca 43. szám.

Őszi vásárlás a Korona- és Filler-bazárban.

Még eddig nem létezett olcsó árban szereshetők be:
 téli olcsó ingek, nadrágok, ugyszintén gyermek-trikók, harisnyák, keztyük, alsó-
 szoknyák, berliner-kendők, sálak, reggeli czipők, esőernyők, utazó bőröndök, gyermek
 kötött ruhácskák és fejkötők, bőr- és aczélárak minden melyen leszállított árakban

Friss és Társa korona- és filler-bazárában Nagyvárad,
 Fő-utca. Telefon. 30. sz.

Gyermek-kocsik

Disztingyak és játékok

Hajnal Ferencz

fűszer-, festék-, bor-, ásványvíz- és
 csemege-üzlete

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA
 Széchenyi-szállodával szemben.

Előpatáki gyógy- és borvíz főraktára.

Van szerencsém t. cz. vevő-
 közönséget tisztelettel értesíteni,
 hogy egy nagyobb vétel

Batul almát

szereztem be erdélyből, melyet
 25, 50, 100 kilogram vételnél 15
 forintért árusítom.

Egyben ajánlom minden-
 nemű *friss conserv halakat*,
sajtneműeket, valamint *na-
 ponta friss főzésű Prágai
 sódort, szalámi, debreczeni
 paprikás szalonna, kolozs-
 vári császárlus.*

Olasz és görcei MARONI.

Becsés megrendelésük esetén
 házhoz küldöm.

Tisztelettel
 HAJNAL FERENCZ.

Egy liter MUST 32 krajczár.

A t. gazdaközönség figyelmébe!

Tisztelettel hozzuk tudomására, hogy hazai

gácsi pokrócz

gyártmányaink egyedüli eladásával Biharmegye számára:

Spitzer Testvérek nagyváradai cég
 van megbizva.

Midőn a t. gazdaközönség figyelmét e páratlanul jó tartósságu hazai
 pokróczokra felhívjuk, figyelmeztetni bátorkodunk, hogy

valódi gácsi pokrócz

másnál Biharmegyében nem kapható. Szavatosságot tehát csak a nevezett
 cégénnél vásárolt pokróczokért vállalunk.

**Az árak ugyanoly olcsók, mint budapesti fő-
 raktárunkban.**

Gács, 1904. okt. hó.

Tisztelettel

Gácsi gyapjuszövet és posztógyár

Szőnyegekben csak practicus tartós jó minőségűek.
Lópokróczok darabja 1 forinttól kezdve.

HOFFER BERTALAN PAPLANGYÁRA.

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca, Adorján ház.

Minthogy más vállalat miatt

paplangyáramat feloszlatom,

a raktáron levő összes **KÉSZ PAPLANOK**, Cachmir kelmék, szines
 glottok, schiffonok, maradék kelmék stb, minden elfogadható áron elárusittatnak.

Berendezés és gépek olcsón eladók. **HOFFER BERTALAN**

Helyiség átadó.

paplangyára

Szilágyi Dezső-utca, (Adorján ház).

Szenzációs olcsóság!

Verseny nélkül

ajánlja a **Kovács L. Társa divatru cég** Nagyvárad, Zöldfa-utca elején a következő cikkeket:

1 Berliner schal selymezett	15 kr.	1 Szörme boa (Luzia)	57 kr.
1 mtr. Tennis flanel	12 1/2	1 mtr. Posztó. koczkas	23 1/2
1 > Gráci london	39	1 > Angol london	41
1 > Himalája szövet	57	1 > Harana czibellin	66
1 > Bársony parchet	23	1 > Atlas parchet	33
1 > Mintás bársony	76	1 > Gyász kelme	44
1 > atka vászon	3-45	1 vég Szepességi vászon	4-25
1 > Lepedő vászon	4-75	1 > Mosó kanavász	3-90

1 vég czernás kanavász 4-50 kr., továbbá ágycitók 75 kr., abroszok 55 kr., torülközők 16 kr., paplanok 150 kr., teli kendők 33 kr., berliner kendők 95 kr., jáger női- és férfi-ingek 55 kr., gyermek trikók 29 kr., szőnyegek 11 kr., takaró pokrócz 89 kn., miderek 49 kr., ugyisintén más ezer és ezer cikkek hasonló olcsó árban

Kovács L. és Társa cégnél

Nagyvárad, Zöldfa-utca elején.

Női kosztüm kelme

Női kosztüm kelme

Legnagyobb kereskedelmi- és műkertészet az országban
a nagyvárad-velencei

Műkertészeti- és rózsatelep

Kertészeti-telep:
NAGYVÁRAD-VELENCZE, 194. SZÁM.
Helyi és megyei telefon összeköttetés

Sürgöny-czim:
Műkertészeti-telep Nagyvárad

Virág-esarnok:
NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA (Bazár-épület.)
Telefon összeköttetés.

A n. é. közönség b. figyelmébe ajánlja ujonnan nagyobbított és tökéletesen a mai kor kivánalmainak megfelelőleg berendezett **műkertészeti telepét és virágcsarnokát**, ahol menyasszonyi-, nyoszolyalányi-, örömanyai-, eljegyzési, bál-, bálányai-csokrok, bál legyezők, mell-, fej- és ruhacsokrok, uri gomblyuk és cotillion-csokrocskák, továbbá virágkosarak, lantok, bőségcsaruk, jardinerek, virágházacsokkák, targonczák, virágkocsik, ünnepi koszorúk, gyászkoszorúk fölirattal vagy anélkül, babér, ficuslevél és pálmalombokból, ugyisintén gyászjelképek, szükereszték, horgonykereszték stb. egész frissen levágott

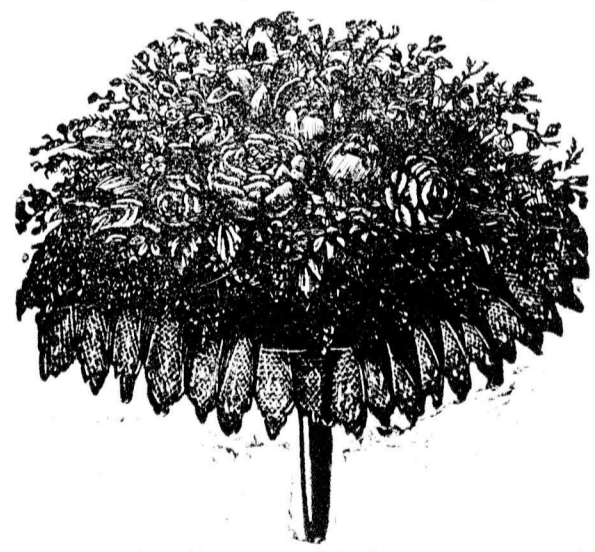
Élő virágokból:

Csokrok: menyasszonyi, koszorulányi, bál vagy bármily alkalmi szép berlini papirtartóval **1** frittól **3** frittig.

Csokrok: atlasztartóval **3** frittől **6** frittig.

Csokrok: a legfinomabb kivitelben finom selyem tartókban **8** frittől **12** frittig **rózsák és Caméliákból** a mi ezelőtt **15** egész **20** frittba került.

Csokrok: a legnagyobb mintáúak, a legújabb párisi minta szerint a legfinomabb selyem csipke és atlasztartókkal **18-25** frittig a mi ezelőtt **40-50** frittba került.

Élő virágokból:

Koszorúk: igen szép, tartós zöldék és szép virágokból díszítve **1-3** frittig.

Babérkoszorúk: ovál vagy kekek alakban, igen szép virágokból díszítve **2-5-10** frittig.

Ficus és Magnolia koszorúk: a legnagyobb mintáúak a legértékesebb és legfinomabb virágok és pálmalombokkal díszítve **10-25** frittig a mi ezelőtt **35-40** frittba került.

A fentirt összes kertészeti tárgyak művirágból 20%-al olcsóbban a lehető legcsinosab kiállításban és a legjutányosabb árak mellett készítenek.

Ugy a helybeli, mint a vidéki megrendelések teljesítésére kiváló gond fordítatik s a pontos elküldésért szavatosság vállalatik. Szemzés által nemesített, a leghálásabb virágzású és legkedveltebb fajokból összeválogatott **80 000 drb magastörzsű és 50 000 drb gyökérnemes (Wurzelecht) rózsák** van elárúsítás alá előkészítve. Az árak oly alacsonyak, hogy nincs az országban kertészet vagy rózsatelep, mely e tekintetben alantirt teleppel versenyre kelhetne. Árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szívesen szolgál

a Nagyvárad-velencei műkertészeti- és rózsatelep
Nagyváradon.

Hatóságilag engedélyezett **végeladás!**

Más vállalat miatt helybeli
kézmű-, divatáru- és confection-
(kész női- és gyermek-felöltők) üzletünket
feloszlattuk s az árukat készpénz fizetés
mellett gyári áron alul kiárusítjuk.

Tisztelettel

WALLERSTEIN FÜLÖP FIAI

Bémer-tér, színházzal szemben.

Berendezés eladó.

Üzlethelyiség kiadó.

Vásznak és fehérneműekben

elsőrendű gyártmányok.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. vevőközönség heves figyelmét felhívni áruházam újonnan berendezett

szőnyegosztályára

futó-, ebédlő- salon-szőnyegek a legnagyobb választékban, linoleum-bőrvásznak a legjobb gyártmányokban.

Kézimunka-osztályomat a bel- és külföld összes újdonsá-
ságaival szereltem fel, u. m. smyrna
gobelin, posztó, congres, északi, teneriffa stb. kezdett és kész munkákkal.

Női ruha kelmek és selymekben különleges újdonsá-
gok. Vásznak, fehér-
neműekben csakis elsőrendű gyártmányok, selyem-, szövet- és cloth-alsó-
szoknyák, női férfi és gyermek kalapok nagy választékban.

Rövidáruk, szabókellékek, kötött- és szövött-áruk nagy raktára.
Női szövet- és flanelblousok, valamint kész gyermek ruhák feltűnő olcsón
végleg kiárusítatnak.

CZILLÉR IMRE

áruházában OLASZI, FŐ-UTCZA.

Szörme-cottierék

és

karmantyuk nagy választékban.

Temesvári bőrkeztjük és fegyház kötött harisnyák.

Folytonos újdonságok övek és falyolokban.

Szépírászati tanfolyam.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy nálam mindenki, s ha még oly rossz írással bírjon is, a

szép- és rondirást

18 éven át szerzett tapasztalaim alapján kiváló könnyű módszerem által igen rövid időn belül elsajátíthatja.

Egyszerű és kettős könyvvitel, valamint magyar-német levelezés tanítása.

Elfogadok mindennemű **Calligraphiai** munkát, *albumok díszírását, nemességi oklevelek másolását és kereskedelmi könyvek újbóli felfektetését és óránkénti vezetését is.*

! Mérsékelt árak !

Kiváló tisztelettel

F e h é r B é l a

okl. szépíró-mester

Nagyvárad, Lovas-utca 8. szám, a Nemzeti-hídfő újvárosi oldalán.

Ki

hirdetni akar

akár csak apróhirdetéssel is és pedig személyi képviselői, állás, vétel, eladás, hasznbér- és bérlet keresletekkel, előnyösen fordul

Mosse Rudolf

hirdetési irodájához

BUDAPEST.

IV. Ferenciek-tere 3

Teljesítő 32-45.

Ez által a hirdetőre több költség nem, ellenben egész sora az előnyöknek háramlik és pedig: díjtalan szaksz. tanács a hirdetés célszerű szövegezésére feltűnő kiállítására és a legalkalmasabb lapok választására nézve stb. Katalogus díjtalan

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótleka

egy régióknak bizonyult háziser, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult küszvényénél, oszónál és meghületeknél bedőrosölésükpen használva. **Figyelmeztetés.** Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony“ védjegyvel és a Richter czéjgegyessel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerertára

az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstr. 5 neu. Mindennapi szetküdes.

Világhírű!

a „RECORD“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arczképeiről, melyet elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

Első rangu képek árai:

Oriási aquarell és pastellfestésben fénykép után 48—63. cm. nagyságban ára ————— 20 korona

Legfinomabb kivitelű Blom-, Platin- és krétarajz ára — 5 korona

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítünk mindenkinek **teljesen ingyen**, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenkint vagy

egyszerre beküld

„REKORD“ festészeti műintézet

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46.

Schicht-szappan

„szarvas“

vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkládósabb s onnlfogva legolesobb szappan. — Minden káros alkatrészektől mentes.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

A Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság Nagyváradon.

Részvénytőkeje teljesen befizetett félmillió kor.

Betéteket elfogad előnyös feltételek mellett könyvecskére vagy folyószámlára.

Leszámitol magán- és üzleti-váltókat a legmérsékeltőbb kamatláb alkalmazása mellett.

Előleget nyújt értékpapírokra zálogkölesön vagy folyó számla alakjában.

Vesz és elad tőzsdén jegyzett értékpapírokat és bevált értékpapírszelvényeket és sor-olt értékeket.

Rézi zálogosztályában (Kossuth Lajos-utca 4 sz. földszint) pénz előleget nyújt arany és ezüst tárgyakra valamint mindennemű ingóságokra a törvény által megszabott kamat mellett

Rövid vagy hosszabb lejáratú kölcsönös vagy törlesztéses jelzáló g

kölcsönöket nyújt

ház és földbirtokokra

esetleg drága kamalozásu kölcsönöket konvertál 500 koronától kezdve

10—50 évi visszafizelésre a legolesobb kamat és tőketörlesztési hanyad

mellett, gyors lebonyolítással.

A székelyföldi ásványvizek páratlanja

„Répáti“

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyuvíz
mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül
dús, főleg kőolt szén-sav-tartalma és kellemes íze
folytán ritkítja páráját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital emésztési-
vizeleti nehé-
ségeknel, vese-, gyomorból hajokban, gyuladással ho-
lyag, köszvényes bántalmak és vérszegénység ellen stb.

Főúri kedvencz ital.

határozottan a legkedvesebb pezsgőborvíz!

Mint a belsőszervezet betegségei ellen legkellemesebb
és leghatásosabb s egyszerűsággal legolcsóbb gyógyító
szert, úgy is, mint páratlan élvezeti italt, a „Répáti
ásványvizet minden észlelt, elfogultlan ivónak
rendes használatra lelkiismerettel ajánlhatjuk.

A „Répáti víz“ minden jobb fűszerkereskedésben és
vendéglóban kapható. 788.

Magyar műbutorgyár

részvénytársaság.

Gyártelep: BÉKÉSCSABÁN, Gyári-

raktár: NAGYVÁRADON,

Szent László-tér, a holdas templom mellett.

Saját készítésű elegáns asztalos
és kárpitos

BUTOROK

modern stýlben, gazdag választék-
ban, gyári árban.

Szolid, szabott árak!

A ki lábbelieit elegánsan és tar-
tósan megtartani akarja

használjon csak

GLOBIN

legfinomabb bőrtisztító szert jobb lábbelinek

Egyed. gyár: FRITZ SCHULZ. Akt
Ges. EGER és LIPCSE

BOROS I. óras és ékszerész Nagyváradon.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget
hogy **óra- és ékszerüzletemet Nagyvá-
rad, Fő-utca,** (Nyíri gyógyszerár mellett)
jelentékenyen kibővíttem és a legfinomabb,
legmodernebb árukkal szereltem fel.

Allandó raktáron tartok nagy választék-
ban legfinomabb kiváló férfi és női arany
órákat, lánczokat, valamint mindenemű
arany és ezüst ékszereket. Az eddigi hiányt
pótolva, üzletemben a legjobb minőségű lát-
szerészeti cikkekkel is berendeztem, melyre
a t. közönség b. figyelmét külön is felhívom

Kitűnő szerkezetű tula, ezüst és nikkel
zs-bórák, szabályozott svájcei óra-
nagy raktára.

Jutányos szolid árak

Javítások pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Az eddigi szives bizalmat megköszönve,
további becses pártfogást kér, tisztelettel:

Boros I.

867.

óras és ékszerész.

SZ. KOCSIS JÁNOS

férfi szabó,

NAGYVÁRAD, Szent László-tér. a „Sas“ kávéház
mellett

Van szerencsém az **úri közönség** figyelmébe ajánlani
férfi szabó-üzletemet,
a hol a legfinomabb *hazai, angol és francia* szövetekből *legújabb*
dicat szerinti öllőnyöket és felső kabátokat a legolcsóbb árakért készítem.

Tisztelettel:

606

SZ. KOCSIS JÁNOS, férfi szabó.

Kiváló szerencse Töröknel!

Felülmulhatlanul

kedvez főarudánkknak a szerencse. Rövid idő alatt 1 millió korona nyere-
ményenél többet fizettünk nagybecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereményeket.

Ajánljuk önöföggva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt
A most következő magy. kir. szabadalmazati 15. osztálysorsjátékban újból

10.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény
jut és összesen egy hatalmas összeget.

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000.

1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a

80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000,

1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000,

8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen **55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000**
korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

¹/₈ eredeti sorsjegy frt — 75 vagy kor. 1.50; ¹/₄ eredeti

sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.— ¹/₂ eredeti sorsjegy frt 3,

vagy kor. 6.—; 1, eredeti sorsjegy frt 6.— vagy kor. 12.

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérjük

i. é. november hó 6-ig bizalommal hozzánk beküldeni

TÖRÖK A. ES T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körút 46 a. I. fiók: Váci-körút 4 a.

II. fiók: Múzeum-körút 11 a. III. fiók: Erzsébet-körút 54 a

Rendelőlevél levágando. **TÖRÖK A. ES TÁRSA** bankházának Budapest.

Kérlek részemre.

I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sors-
jegyet a hivatalos tervezettel együtt küldö.

Az összeget..... korona összegben

{ utánvételre kérem } A nem tetsző tör-
{ postautalvánnyal küldöm } lendő
{ mellékelve bankjegyekben (helyegekben) }

Pontos cím: